

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**1 Ocak- 31 Aralık 2012 hesap dönemine ait
finansal tablolar ve bağımsız denetim raporu**

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.

İçindekiler

	Sayfa
Bağımsız denetim raporu	1 - 2
Bilanço	3
Kapsamlı gelir tablosu	4
Özkaynak değişim tablosu	5
Nakit akım tablosu	6
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar	7 - 54

Bağımsız denetim raporu

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. Yönetim Ortakları'na:

1. **Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. (Tümosan veya Şirket)'nin 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle hazırlanan ve ekte yer alan bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait kapsamlı gelir tablosunu, özkaynak değişim tablosunu ve nakit akım tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özeti ve dipnotları denetlemiş bulunuyoruz.**

Finansal tablolarla ilgili olarak Şirket yönetiminin sorumluluğu

2. **Şirket yönetimi finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raportama standartlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerceği dürüst bir şekilde yansıtmasını sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarılanmasını, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşuların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.**

Bağımsız denetim kuruluşunun sorumluluğu

3. **Sorumluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektedir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirılmıştır. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerceği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtıp yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.**
4. **Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, Şirket'in iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Şirket yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Şirket yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunu değerlendirilmesini içermektedir.**
5. **Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.**

Görüş

Görüşümüze göre, ilişkideki finansal tablolar Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.'nin 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Sermaye Piyasası Kurulu'ncaya yayımlanan finansal raporlama standartları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Düzen husus

Şartlı görüş sunmaksızın aşağıdaki hususa dikkat çekmek isteriz:

22 Kasım 2012 tarihinde Şirket'in halka arzı için hazırlanan izahnamede Şirket'in ilişkili kuruluşu olan Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş.'den 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyle 82.425.792 TL aياğına ilişkin olarak halka arz yoluyla eide edilecek gelirlerden "Günlük Alım Emri Taahhüdü" kapsamında yapılacak alımlar için kullanılacak tutar düşündükten sonra kalan bakiyenin halka arzdan sonra altı ay içerisinde söz konusu şirketten tahsil edileceğine dair bir huküm bulunmaktadır. Söz konusu hükmeye bağlı olarak, Şirket'in 5 Aralık 2012 tarihinde gerçekleşen halka arzı sonrasında "Günlük Alım Emri Taahhüdü" kapsamında yapılan geri alımlar sonrası kalan 15.764.808 TL'lik kısım Şirket'e ödenmiştir. Mali tablo dipnotu 27'de ayrıca sunulduğu üzere, 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle Şirket'in Albayrak Turizm Seyahat Ticaret A.Ş.'den 71.228.199 TL alacağı bulunmaktadır ve söz konusu alacağın 5 Haziran 2013 tarihine kadar tahsil edilmesi gerekmektedir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

**Metin Canoğulları, SMMM
Sorumlu Ortak, Başdenetçi**

**15 Mart 2013
İstanbul, Türkiye**

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle
bilanço
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

Varlıklar	Dipnot referansları	Cari dönem	Geçmiş dönem
		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
Dönen varlıklar		31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Nakit ve nakit benzerleri	5	22.021.785	288.474
Ticari alacaklar	8	51.962.276	31.485.477
İlişkili taraflardan alacaklar	27	79.150.558	986.243
Stoklar	9	67.260.905	79.909.072
Diger dönen varlıklar	17	32.348.591	20.074.286
Duran varlıklar		75.278.795	145.871.009
Maddi duran varlıklar, net	10	74.139.688	82.621.444
Maddi olmayan duran varlıklar, net	11	418.512	528.805
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	13	367.847	1.676.679
İlişkili taraflardan alacaklar	27	-	60.975.839
Diger duran varlıklar	17	352.748	68.242
Toplam varlıklar		328.022.910	278.614.561
Yükümülöklükler			
Kısa vadeli yükümülöklükler		124.871.919	123.240.954
Finansal borçlar	6	47.393.248	26.103.263
Ticari borçlar	8	53.839.719	85.860.314
İlişkili taraflara borçlar	27	68.777	4.978
Dönem kari vergi yükümülöğü	25	7.838.393	2.283.955
Borç karşılıkları	14	4.403.167	5.161.229
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	16	385.980	333.770
Diger kısa vadeli yükümülöklükler	17	10.942.635	3.493.445
Uzun vadeli yükümülöklükler		4.661.182	13.357.477
Finansal borçlar	6	1.797.539	10.219.786
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	16	1.582.941	1.303.786
Diger uzun vadeli yükümülöklükler		-	717.690
Ertelenmiş vergi yükümülöğü	25	1.280.702	1.116.215
Özkaynaklar		198.489.809	142.016.130
Özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	18	115.000.000	55.950.000
Hisse senedi ihrac primleri	18	26.241.624	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	18	85.576	85.576
Maddi duran varlık değerlendirme fonu	2.3.1	39.371.136	39.371.136
Geçmiş yıl zararları		(11.844.842)	(7.341.355)
Dönem net kârı	26	29.636.315	53.950.773
Toplam yükümülöklükler ve özkaynaklar		328.022.910	278.614.561

İşiske 7 ile 54'üncü sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıla ait
kapsamlı gelir tablosu
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

	Dipnot referansları	Carî dönem Bağımsız denetimden geçmiş	Geçmiş dönem Bağımsız denetimden geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011
Esas faaliyet gelirleri			
Satış gelirleri	19	291.562.394	411.417.514
Satışların maliyeti (-)	19	(237.962.299)	(320.783.822)
Brüt kar	19	53.600.095	90.633.692
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	20	(920.888)	(1.574.455)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	20	(12.934.475)	(15.894.098)
Genel yönetim giderleri (-)	20	(5.339.586)	(4.076.615)
Diger faaliyet gelirleri	22	2.012.906	2.271.180
Diger faaliyet giderleri (-)	22	(408.776)	(2.588.278)
Faaliyet karı:		36.009.276	68.771.426
Finansal gelirler	23	36.337.447	9.373.072
Finansal giderler (-)	24	(34.707.527)	(11.760.636)
Vergi öncesi karı		37.639.196	66.383.862
Vergi gideri			
- Dönem vergi gideri (-)	25	(7.838.393)	(13.189.524)
- Ertelemiş vergi geliri / (gideri)	25	(164.488)	756.435
Net dönem karı		29.636.315	53.950.773
Diğer kapsamlı gelir/gider:			
Maddi duran varlık değer artış fonu	2.3.1	-	39.371.136
Diğer kapsamlı gelir (vergi sonrası)		-	39.371.136
Toplam kapsamlı gelir		29.636.315	93.321.909
Ana hissedarlara ait hisse başına kazanç (tam TL)	26	0,2803	0,5138
Ağırlıklı ortalama hisse senedi sayısı: (1 TL'den ortalama hisse senedi)		105.739.726	105.000.000

İlişkide 7 ile 54'üncü sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
özkaynak değişim tablosu
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

	Hisse senedi İhraç primleri (Dipnot 18)	Maddi duran varlık değerleme fonu (Dipnot 2.3.1)	Kardan ayrılan kullanılmış yedekler	Geçmiş yıl karları/ zararları ve dönem net kar Toplam
1 Ocak 2011	55.950.000	-	-	85.576 <i>(7.341.355)</i> 48.694.221
Net dönem karı	-	-	-	53.950.773
Muhasebe politikalarındaki değişimin etkisi	-	39.371.136	-	39.371.136
Toplam kapsamlı gelir	-	39.371.136	-	53.950.773 <i>(93.321.909)</i>
31 Aralık 2011	55.950.000	-	39.371.136	85.576 <i>(46.609.418)</i> 142.016.130
1 Ocak 2012	55.950.000	-	39.371.136	85.576 <i>(46.609.418)</i> 142.016.130
Transferler				
Sermaye artışı	49.050.000	-	-	(49.050.000)
Bölümmeye ilişkin çıkışlar	10.000.000	26.241.624	-	36.241.624
Net dönem karı	-	-	-	(9.404.260)
Toplam kapsamlı gelir	59.050.000	26.241.624	-	29.636.315 <i>(29.636.315)</i>
31 Aralık 2012	115.000.000	26.241.624	39.371.136	85.576 <i>(28.817.945)</i> 56.473.679

İşte 7 ile 54'üncü sayfalar arasında sunulan muhasabe politikaları ve dipnotlar bu finansal tablodann tamamlayıcı parçalardır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
nakit akım tablosu
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

	Dipnot referansları	Cari dönem Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2012	Geçmiş dönem Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2011
Vergi öncesi net kar İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit ile net kar arasındaki mutabakat:		37.639.196	66.383.862
Amortisman ve ifa ve tükenme payları	10, 11, 13	4.906.879	3.647.940
Kıdem tazminatı karşılığı	16	360.061	230.608
Süpheli alacak karşılığı	8	-	201.095
Stok değer düşüklüğü karşılığı	9	1.283.313	895.018
Maddi duran varlık satış zararı	22	-	906.992
Kullanılmamış izin karşılığı	16	52.210	77.432
Garanti karşılığı, net	14	(1.044.063)	2.885.172
İskonto (gelişleri)/giderleri, net		-	(1.041.981)
Dava karşılığı	14	286.001	(51.419)
Faiz ve faktoring giderleri	24	9.879.253	1.320.844
Faiz gelirleri	23	(9.964.252)	(3.381.241)
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		43.398.598	72.074.322
Varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişim			
Ticari ve diğer alacaklar, net		(20.476.799)	(20.062.249)
İlişkili taraflarla ticari işlemler, net		(17.188.476)	9.190
Stoklar		11.011.762	(48.585.968)
Diğer dönen varlıklar		(12.274.305)	(8.854.544)
Diğer duran varlıklar		(284.506)	52.667
Ticari borçlar		(31.667.503)	58.577.630
Diğer yükümlülükler ve borç karşılıkları		7.449.190	1.056.570
Diğer uzun vadeli yükümlülükler ve borç karşılıkları		(717.690)	(897.113)
Ödenen kıdem tazminatları	16	(80.906)	(96.959)
Ödenen vergiler		(2.283.955)	(10.905.569)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan / (kullanılan) net nakit		(23.114.590)	42.367.977
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan nakit			
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	10, 11	(3.987.441)	(8.731.051)
Maddi duran varlık satışından sağlanan nakit		-	781.804
Alınan faizler		43.185	251.843
İlişkili taraflara verilen avanslar		9.904.930	(57.846.441)
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan/ kullanılan net nakit		5.960.674	(65.543.845)
Finansal faaliyetlerde kullanılan net nakit			
Alınan banka kredileri		39.284.676	29.050.002
Ödenen krediler ve finansal borçlar		(26.823.620)	(13.388.736)
Ödenen faiz		(9.879.253)	(320.784)
İlişkili taraflara ticari olmayan işlemler, net		63.799	4.051.048
Sermaye artışı		36.241.624	-
Finansal faaliyetlerden sağlanan net nakit		38.887.226	19.391.530
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki net (azalış)/artış		21.733.310	(3.784.338)
Dönem başı itibarıyle nakit ve nakit benzeri değerler	5	248.474	4.032.812
Dönem sonu itibarıyle nakit ve nakit benzeri değerler	5	21.981.784	248.474

İlişkide 7 ile 54'üncü sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayııcı parçalarıdır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin dıplnotlar
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

1. Şirket'in organizasyonu ve faaliyet konusu

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. (eski adıyla Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) ("Tümosan" veya "Şirket"), 1975 yılında motor parçaları, aktarma organları ve benzeri teçhizatı üremek amacıyla kurulmuş, ancak daha sonraları faaliyetlerini dizel motor ve traktör üretiminde yoğunlaşmıştır. Türkiye'nin ilk dizel motor üreticisi olma özelliğini taşıyan Tümosan, aynı marka ile üretilen traktörlere dizel motor sağlama yanında, diğer dizel motor araç üretten firmalara da uzun yıllar dizel motor üretimi gerçekleştirmiştir.

Şirket, 18 Ağustos 1998 tarihinde özelleştirme kapsam ve programına alınmış ve Makine Kimya Enstitüsü Kurumu'na ait Şirket hisseleri, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredilmiş ve bir yıl içerisinde de özelleştirme işlemelerinin tamamlanmasına karar verilmiştir.

Şirket'in 24 Nisan 2000 tarihinde özelleştirme ihalesine 4 firma katılmış, ihale sonucunda Anadolu Ortak Girişim Grubu birinci sırada ve Konya Selçuklu Ortak Girişim Grubu ikinci sırada yer almıştır. Ihale sonucunda alıcı olarak belirlenen girişimcilere sırası ile yönetilen satış sözleşmesinin belirlenen sürelerde imzalanmaması nedeniyle teminatları irat kaydedilmiş ve ihale olumlu olarak sonuçlandırılmıştır.

Ihale sonrasında faaliyetlerine kısıtlı olarak devem eden Tümosan, 7 Şubat 2003 tarihinde Sümer Holding'e bağlanmıştır.

Özelleştirilmesi amacıyla ikinci kez ihaleye 2004 yılında çıkmış ve Tümosan varlık satışı ile Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından satın alınarak 1 Temmuz 2004 tarihinde devir teslim işlemi tamamlanmıştır.

5 Aralık 2012 tarihinde Şirket'in 26% hissesi İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda halka arz edilmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.'nin hisse senetleri 5 Aralık 2012'den itibaren İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmektedir.

Şirket'in merkezi ve fabrikası, aşağıdaki adreslerde bulunmaktadır:

Genel müdürlük:

İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A3 Blok Kat:8, 34149, İstanbul/Türkiye

Fabrika:

Büyükkayacık Mahallesi Aksaray Çevre Yolu Caddesi No:7/1 Selçuklu/Konya/Türkiye

Şirket'in ortakları ve paylarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	%67,58	%78,18
Muzaffer Albayrak	%5,72	%6,27
Ahmet Albayrak (Ahmet oğlu)	%2,84	%3,11
Bayram Albayrak	%2,84	%3,11
Nuri Albayrak	%2,84	%3,11
Kazım Albayrak	%2,84	%3,11
Mustafa Albayrak	%2,84	%3,11
Halka açık kısım	%12,50	-
	%100	%100

Şirket, ana hissedarı Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. olmakla beraber, Albayrak Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle Şirket'in çalışan ortalaması beyaz yakalı personel sayısı 106 (31 Aralık 2011 - 99), mavi yakalı personel sayısı ise 255 (31 Aralık 2011 – 306)'dır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

Uygulanan finansal raporlama standartları

Şirket'in finansal tabloları, SPK tarafından kabul edilen finansal raporlama standartlarına ("SPK Finansal Raporlama Standartları") uygun olarak hazırlanmaktadır. SPK, Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ile işletmeler tarafından düzenlenecek finansal raporlar ile bunların hazırlanması ve ilgili lere sunulmasına ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektedir. Bu tebliğde istinaden, işletmelerin finansal tablolarını Avrupa Birliği tarafından kabul edilen hâlyle Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ("UMS/UFRS")'na göre hazırlamaları gerekmektedir. Ancak Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UMS/UFRS'nin Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("UMSK") tarafından yayımlanından farklı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından ilan edilinceye kadar UMS/UFRS'ler uygulanacaktır. Bu kapsamda, benimsenen standartlara aykırı olmayan, KGK tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") esas alınacaktır.

Finansal tabloların hazırlanış tarihi itibarıyle, finansal tablolar, SPK'nın Seri: XI, No: 29 sayılı tebliği ve bu tebliğde açıklama getiren duyuruları çerçevesinde, UMS/UFRS'nin esas alındığı SPK Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak hazırlanmıştır. Finansal tablolar ve notlar, SPK tarafından 14 Nisan 2008 ve 9 Ocak 2009 tarihli duyuruları ile uygulanması tavsiye edilen formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dahil edilerek sunulmuştur.

Şirket, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı ("Maliye Bakanlığı") tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Finansal tablolar, kanuni kayıtlara SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılıarak düzenlenmiştir. Finansal tablolar 31 Aralık 2011 tarihinde yeniden değerlendirme modeline geçilen arsalar haricinde mallyet esası baz alınarak hazırlanmıştır.

Şirket'in SPK'nın Seri: XI, 29 No'lu tebliğ uyarınca hazırlanmış 31 Aralık 2012 tarihli bilançosu ve 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait kapsamlı gelir tablosu, özkarnak değişim tablosu, nakit akım tablosu ve döpnotları 15 Mart 2013 tarihinde Şirket Yönetimi tarafından yayınlanmak üzere onaylanmıştır. Genel Kurul'un ve çeşitli düzenleyici kuruluşların finansal tabloları tashih etme hakkı vardır.

İşlevsel ve sunum para birimi

Şirket'in işlevsel ve sunum para birimi TL olarak kabul edilmiştir.

2.2 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle sona eren hesap dönemine ait finansal tablolarının hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2012 tarihi itibarıyle geçerli yeni ve değiştirilmiş standartlar ve UFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Şirket'in mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tablolardan sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

1 Ocak 2012 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

UMS 12 Gelir Vergileri – Esas Alınan Varlıkların Geri Kazanımı (Değişiklik)

I) aksi İspat edilene kadar hukucken geçerli öngörü olarak, UMS 40 kapsamında gerçege uygun değer modeliyle ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller üzerindeki ertelenmiş verginin gayrimenkulün taşınan değerinin satış yoluyla geri kazanılacağı esasıyla hesaplanması ve ii) UMS 16'daki yeniden değerlendirme modeliyle ölçülen amortismana tabi olmayan varlıklar üzerindeki ertelenmiş verginin her zaman satış esasına göre hesaplanması gerektiğine ilişkin güncellenmiştir. Değişikliklerin geriye dönük olarak uygulanması gerekmektedir. Değişikliğin Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

UFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – Geliştirilmiş Bilanço Dışı Bırakma Açıklama Yükümlülükleri (Değişiklik),

Değişikliğin amacı, finansal tablo okuyucularının finansal varlıkların transfer işlemlerini (seküritizasyon gibi) - finansal varlığı transfer eden taraf üzerinde kalabilecek muhtemel riskleri de içerecek şekilde - daha iyi anlamalarını sağlamaktır. Ayrıca değişiklik, orantısız finansal varlık transferi işlemlerinin hesap döneminin sonlarına doğru yapıldığı durumlar için ek açıklama zorunlulukları getirmektedir. Karşılaştırmalı açıklamalar verilmesi zorunlu değildir. Değişiklik sadece açıklama esaslarını etkilemektedir ve Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Finansal tablolardan onaylanma tarihi itibariyle yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Şirket aksi belirtildiğince yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra finansal tablolardan ve dipnotlarını etkileyerek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

UMS 1 Finansal Tablolardan Sunumu (Değişiklik) – Diğer Kapsamı Gelir Tablosu Unsurlarının Sunumu

Değişiklikler 1 Temmuz 2012 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir fakat erken uygulamaya izin verilmektedir. Yapılan değişiklikler diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilen kalemlerin sadece gruplamasını değiştirmektedir. İleriki bir tarihte gelir tablosuna sınıflanabilecek (veya geri döndürülebilecek) kalemler hiçbir zaman gelir tablosuna sınıflanamayacak kalemlerden ayrı gösterilecektir. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır. Değişiklik sadece sunum esaslarını etkilemektedir ve Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacağından emin olmaktadır.

UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (Değişiklik)

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve erken uygulamaya izin verilmiştir. Bazı istisnalar dışında uygulama geriye dönük olarak yapılacaktır. Standartta yapılan değişiklik kapsamında birçok konuya açıklık getirilmiş veya uygulamada değişiklik yapılmıştır. Yapılan birçok değişiklikten en önemlileri tazminat yükümlülüğü aralığı mekanizması uygulamasının kaldırılması ve kısa ve uzun vadeli personel sosyal hakları ayrıminin artık personelin hak etmesi prensibine göre değil de yükümlülüğün tahmini ödeme tarihine göre belirlenmesidir. Şirket, düzeltilmiş standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin dıpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UMS 27 Bireysel Finansal Tablolardan Değişiklikler

UFRS 10'nun ve UFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, UMSK UMS 27'de de değişiklikler yapmıştır. Yapılan değişiklikler sonucunda, artık UMS 27 sadece bağlı ortaklık, müstereken kontrol edilen işletmeler, ve iştiraklerin bireysel finansal tablolarda muhasebeleştirilmesi konularını içermektedir. Bu değişikliklerin geçiş hükümleri UFRS 10 ile aynıdır. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar (Değişiklik)

UFRS 11'in ve UFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, UMSK UMS 28'de de değişiklikler yapmış ve standardın ismini UMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar olarak değiştirmiştir. Yapılan değişiklikler ile iştiraklerin yanı sıra, iş ortaklıklarında da özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirme getirilmiştir. Bu değişikliklerin geçiş hükümleri UFRS 11 ile aynıdır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde etkisi olması beklenmemektedir.

UMS 32 Finansal Araçlar: Sunum - Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)

Değişiklik "muhasebeleştirilen tutarları netleştirme konusunda mevcut yasal bir hakkının bulunması" ifadesinin anlamına açıklık getirmekte ve UMS 32 netleştirme prensibinin eş zamanlı olarak gerçekleşmeyen ve brüt ödeme yapılan hesaplaşma (takas büroları gibi) sistemlerindeki uygulama alanına açıklık getirmektedir. Değişiklikler 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar — Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)

Getirilen açıklamalar finansal tablo kullanıcılarına i) netleştirilen işlemlerin şirketin finansal durumuna etkilerinin ve muhtemel etkilerinin değerlendirilmesi için ve ii) UFRS'ye göre ve diğer genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre hazırlanmış finansal tablolardan karşılaştırılması ve analiz edilmesi için faydalı bilgiler sunmaktadır. Değişiklikler geriye dönük olarak 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri ve bu hesap dönemlerindeki ara dönemler için geçerlidir. Değişiklik sadece açıklama esaslarını etkilemektedir ve Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacağından emin olmakta.

UFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2011 de yapılan değişiklikle yeni standart, 1 Ocak 2015 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır. UFRS 9 Finansal Araçlar standartının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. 31 Aralık 2012 itibarıyle Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacağından emin olmakta.

UFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılıarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişiklerinin kredi riskline ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Standardın erken uygulanmasına izin verilmektedir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından onaylanmamıştır. Şirket, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tablolardan sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolardan

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı farklı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler ve UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

UMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolardan Standardının konsolidasyona ilişkin kısmının yerini almıştır. Hangi şirketlerin konsolide edileceğini belirlemeye kullanılabilecek yeni bir "kontrol" tanımı yapılmıştır. Mali tablo hazırlayıcılarına karar vermeleri için daha fazla alan bırakın, ilke bazlı bir standarttır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolardan ve UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

Standart müşterek yönetilen iş ortaklılarının ve müşterek faaliyetlerin nasıl muhasebeleştirileceğini düzenlemektedir. Yeni standart kapsamında, artık iş ortaklılarının oransal konsolidasyona tabi tutulmasına izin verilmemektedir. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolardan ve UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

UFRS 12 daha önce UMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolardan Standardında yer alan konsolide finansal tablolara ilişkin tüm açıklamalar ile daha önce UMS 31 İş Ortaklılarındaki Paylar ve UMS 28 İştiraklerdeki Yatırımlar'da yer alan İştirakler, iş ortaklıları, bağlı ortaklılar ve yapısal işletmelere ilişkin verilmesi gereken tüm dipnot açıklamalarını içermektedir. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS 13 Gerçeğe Uygun Değerin Ölçümü

Yeni standart gerçeğe uygun değerin UFRS kapsamında nasıl ölçüleceğini açıklamakla beraber, gerçeğe uygun değerin ne zaman kullanılabileceği ve/veya kullanılması gerektiği konusunda bir değişiklik getirmemektedir. Tüm gerçeğe uygun değer ölçümü için rehber niteliğindedir. Yeni standart ayrıca, gerçeğe uygun değer ölçümü ile ilgili ek açıklama yükümlülükleri getirmektedir. Bu standartın 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemlerinde uygulanması mecburidir ve uygulama ileriye doğru uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Yeni açıklamaların sadece UFRS 13'ün uygulamaya başlandığı dönemde itibaren verilmesi gerekmektedir – yanı önceki dönemlerle karşılaştırılmış açıklama gerekmemektedir. Şirket, standartın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin dıpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tablolardan sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRYK 20 Yerüstü Maden İşletmelerinde Üretim Aşamasındaki Hafriyat (Dekapaj) Maliyetleri

1 Ocak 2013 tarihinde ya da sonrasında başlayan finansal dönemler için yürürlüğe girecek olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Şirketlerin karşılaşmalıdır olarak sunulan dönemin başından itibaren üretim aşamasında oluşan hafriyat maliyetlerine bu yorumun gerekliliklerini uygulamaları gerekecektir. Yorum, üretim aşamasındaki hafriyatların ne zaman ve hangi koşullarda varlık olarak muhasebeleşeceği, muhasebeleşen varlığın ilk kayda alma ve sonraki dönemlerde nasıl ölçüleceğine açıklık getirmektedir. Söz konusu yorum Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

Uygulama Rehberi (UFRS 10, UFRS 11 ve UFRS 12 değişiklik)

Değişiklik 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Değişiklikler geriye dönük düzeltme yapma gerekliliğini ortadan kaldırınmak amacıyla sadece uygulama rehberinde yapılmıştır. İlk uygulama tarihi "UFRS 10'un ilk defa uygulandığı yıllık hesap döneminin başlangıcı" olarak tanımlanmıştır. Kontrolün olup olmadığı değerlendirilmesi karşılaşmalıdır sunulan dönemin başı yerine ilk uygulama tarihinde yapılacaktır. Eğer UFRS 10'a göre kontrol değerlendirilmesi UMS 27/TMSYK 12'ye göre yapılandan farklı ise geriye dönük düzeltme etkileri saptanmalıdır. Ancak, kontrol değerlendirilmesi aynı ise geriye dönük düzeltme gerekmez. Eğer birden fazla karşılaşmalıdır dönem sunuluyorsa, sadece bir dönemin geriye dönük düzeltmesine izin verilmiştir. UMSK, aynı sebeplerle UFRS 11 ve UFRS 12 uygulama rehberlerinde de değişiklik yapmış ve geçiş hükümlerini kolaylaşmıştır. Bu değişiklik henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS'deki iyileştirmeler

UMSK, mevcut standartlarda değişiklikler içeren 2009 – 2011 dönemini Yıllık UFRS İyileştirmelerini yayılmıştır. Yıllık iyileştirmeler kapsamında gerekli ama acil olmayan değişiklikler yapılmaktadır. Değişikliklerin geçerlilik tarihi 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleridir. Gerekli açıklamalar verildiği sürece, erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu proje henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Söz konusu projenin Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir

UMS 1 Finansal Tablolardan Sunumu:

Ihtiyarı karşılaşmalıdır ek bilgi ile asgari sunumu mecburi olan karşılaşmalıdır bilgiler arasındaki farka açıklık getirilmiştir.

UMS 16 Maddi Duran Varlıklar:

Maddi duran varlık tanımına uygun yedek parça ve bakım ekipmanlarının stok olmadığı konusuna açıklık getirilmiştir.

UMS 32 Finansal Araçlar: Sunum:

Hisse senedi sahiplerine yapılan dağıtımların vergi etkisinin UMS 12 kapsamında muhasebeleştirilmesi gereğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik, UMS 32'de bulunan mevcut yükümlülükleri ortadan kaldırıp şirketlerin hisse senedi sahiplerine yaptığı dağıtımlardan doğan her türlü gelir vergisinin UMS 12 hükümleri çerçevesinde muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir.

UMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama:

UMS 34'de her bir faaliyet bütümüne ilişkin toplam bölüm varlıkları ve borçları ile ilgili istenen açıklamalara açıklık getirilmiştir. Faaliyet bütümlerinin toplam varlıkları ve borçları sadece bu bilgiler işletmenin faaliyetlerine ilişkin karar alımıya yetkilil merciine düzenli olarak raporlanılyorsa ve açıklanan toplam tutarlarda bir önceki yıllık mall tablolara göre önemli değişiklik oldusaya açıklanmalıdır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin dîpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tablolardan sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar (Değişiklik)

UFRS 10 standarı yatırım şirketi tanımına uyan şirketlerin konsolidasyon hükümlerinden muaf tutulmasına ilişkin bir istisna getirmek için değiştirilmiştir. Konsolidasyon hükümlerine getirilen istisna ile yatırım şirketlerinin bağlı ortaklıklarını UFRS 9 Finansal Araçlar standarı hükümleri çerçevesinde gerçekte uygun değerden muhasebeleştirmeleri gerekmektedir. Değişiklik 1 Ocak 2014 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve erken uygulanmaya izin verilmiştir. Bu değişiklik henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde etkisi yoktur.

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Finansal araçlar

Finansal varlıklar

Şirket, finansal varlıklarını şu şekilde sınıflandırmıştır: ticari alacaklar, satılmaya hazır finansal yatırımlar ve nakit ve nakit benzerleri. Sınıflandırma, finansal varlıkların alınma amaçlarına göre yapılmıştır. Yönetim, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapar.

Satılmaya hazır finansal yatırımlar

Finansal yatırımlar içinde sınıflandırılan satılmaya hazır menkul kıymetlerin ilk kayda alımdan sonra müteakip değerlemesi, raylıcı değeri üzerinden yapılmaktadır. Satılmaya hazır menkul değerlerin raylıcı değerdeki değişikliklerden kaynaklanan kar ya da zarar, ilgili varlıklar satılana, nakde dönüşene veya başka bir şekilde elden çıkarılana veya değer düşüklüğüne maruz kalana kadar özkaynaklar içinde ayrı bir kaleme gösterilir, bu tarihten sonra ise birikmiş raylıcı değer farkları gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilir.

Aktif piyasalarda işlem gören satılmaya hazır menkul değerlerin raylıcı değerleri bilanço tarihi itibarıyle cari piyasada veya Menkul Kıymetler Borsası'nda yayınlanan fiyatlar veya cari piyasa alış fiyatlarıyla belirlenir.

Satılmaya hazır menkul kıymetlerden alınan temettüler, temettü gelirleri içerisinde muhasebeleştirilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin dıpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Ticari alacaklar

Ticari alacaklar fatura edilmiş tutarı ile kayıtlara alınmakta ve izleyen dönemlerde etkin faiz oranı metoduyla indirgenmiş net değeri ile ve varsa şüpheli alacak karşılığı düşündükten sonra taşınmaktadır.

Ticari alacaklar içine sınıflandırılan senetler ve vadeii çekler etkin faiz oranı metoduyla reeskonta tabi tutularak indirgenmiş değerleri ile taşınır.

Şüpheli alacak karşılığı gider olarak kayıtiara yansıtılmaktadır. Vadesi gelmiş alacakların tahsil edilemeyeceğine dair somut bir gösterge varsa şüpheli alacak karşılığı ayrılır. Karşılık, Şirket yönetimi tarafından tahmin edilen ve ekonomik koşullardan ya da hesabın doğası gereği taşıdığı riskten kaynaklanabilecek olası zararları karşıladığı düşünülen tutardır. Tahsili tamamen mümkün olmayan alacaklar tespit edildikleri durumlarda kayıtlardan tamamen silinirler.

Şirket fatura alacaklarının bir kısmını faktoring yoluyla tahsil etmektedir. Faktoring şirketinin temlik edilen alacağı müsteriden tahsil etmesine kadar tahsilat riski Şirket'e ait olduğundan, Şirket finansal tablolarda ilgili alacakları takip etmektedir. Bu alacaklar karşılığında faktoring şirketinden alınan avans, finansal tablolarda "Finansal Borçlar" hesabı altında faktoring borçları olarak gösterilmektedir. Faktoring giderleri tahakkuk esasına dayalı olarak finansman giderleri hesabında muhasebeleştirilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğünne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır. Şirket alacaklarını ayrı ayrı takip etmekte ve toplu bir karşılık ayırmamaktadır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler kapsamlı gelir/gider tablosunda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır finansal varlıkların elde etme maliyeti ile gerçege uygun değeri arasında oluşan olumsuz farklar, farkın önemli ve uzun süreli olması halinde kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilir. Satılmaya hazır olarak sınıflandırılmış özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımlara ilgili olarak kâr veya zararda muhasebeleştirilmiş bulunan değer düşüklüğü zararları, kâr veya zarar aracılığıyla iptal edilmemektedir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kapsamlı gelir tablosunda iptal edilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçege uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin dîpnötâr (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Finansal yükümlülükler

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedeliinden taşınır.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ligili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Banka kredileri

Bütün banka kredileri, ilk kayıt anında rayic̄ değerlerini de yansittığı düşünülen ve işlem maliyetini içeren maliyet bedeli ile kaydedilir.

İlk kayda alımdan sonra krediler, etkin faiz oranı yöntemiyle indirgenmiş net değerleri ile gösterilir. İndirgenmiş değer hesaplanırken ilk ihraç anındaki maliyetler ve geri ödeme sırasındaki indirimler ve primler göz önünde bulundurulur.

Ticari borçlar

Ticari borçlar, mal ve hizmet alımı ile ilgili ileride doğacak faturalanmış yada faturalanmamış tutarın rayic̄ değerini temsil eden indirgenmiş maliyet bedeliyle kayıtlarda yer almaktadır. Şirket'in ticari borçlarının bir kısmı faktoring şirketi ve banka tarafından ödenmekte ve Şirket ödenen tutarı faktoring şirketi veya banka'ya borçlanmaktadır. Ligili tutarlar finansal tablolarda "Finansal Borçlar" hesabı altında sırasıyla faktoring borçları ve akreditif borçları olarak gösterilmektedir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve çıkarılması

Bütün finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Şirket'in varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamü ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlarıdır.

Bir finansal varlık (ya da finansal varlığın veya benzer finansal varlıklardan oluşan grubun bir kısmı);

- varlıktan nakit akımı elde etme hakkına ilişkin sürenin bitmiş olması durumunda ;
- Şirket'in varlıktan nakit akımı elde etme hakkı olmakla birlikte, üçüncü kişilere direkt devretme zorunluluğu olan bir anlaşma kapsamında çok fazla zaman geçirmeden tamamını ödeme yükümlülüğü olması durumunda;
- Şirket'in finansal varlıktan nakit akımlarını elde etme hakkını devretmesi ve (a) varlık ile ligili tüm risk veya ödüllerin devredilmiş veya (b) tüm hak ya da ödüllerin transfer edilmemiş olmasına rağmen, varlık üzerindeki tüm kontrolleri transfer etmiş olması durumunda kayıtlardan çıkarılır.

Şirket'in varlıktan nakit akımı elde etmesi hakkını devretmesi bununla birlikte tüm risk ya da menfaatlerin transfer edilmemesi veya üzerindeki kontrolü devretmemesi durumunda, varlık, Şirket'in varlık ile devam eden ilişkisine bağlı olarak finansal tablolarda taşınır.

Finansal yükümlülükler, bu yükümlülüklerden doğan borçların ortadan kaldırması, iptal edilmesi ve süresinin dolması durumlarında kayıtlardan çıkartılır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tabloiarla ilişkin dıplnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloiarın sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Netleştirmeye / Mahsup

Finansal tablolarda yer alan finansal varlık ve yükümlülükleri netleştirmeye yönelik yasal bir hak ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma maliyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

Kur değişiminin etkileri

İşlemter ve bakiyeler

Şirket, yabancı para cinsinden yapılan işlemleri işlevsel para birimi cinsinden ilk kayda alırken işlem tarihinde geçerli olan ilgili kurları esas almaktadır. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihinde geçerli olan kurlarla değerlendirilmekte ve doğan kur farkı gider ya da gelirleri ilgili dönemde kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Parasal olan tüm aktif ve pasifler dönem sonu kuruya çevrilip ilgili kur farkları kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır. Yabancı para cinsinden olan ve maliyet değeri ile ölçülen parasal olmayan kalemler ilk işlem tarihindeki kurlardan işlevsel para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden olan ve gerçege uygun değerleri ile ölçülen parasal olmayan kalemler ise gerçege uygun değerin tespit edildiği tarihte geçerli olan kuriardan işlevsel para birimine çevrilir.

Ilişkili taraflar

Ilişkili taraf, finansal tabloları hazırlayan işletmeyle ('raporlayan işletme') ilişkili olan kişi veya işletmedir.

- (a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır:
- Söz konusu kişinin,
- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
  - (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
  - (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.
- (b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:
- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
  - (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraklı ya da iş ortaklılığı olması halinde.
  - (iii) Her iki işletmenin de aynı bir Üçüncü tarafın iş ortaklılığı olması halinde.
  - (iv) İşletmelerden birinin Üçüncü bir işletmenin iş ortaklığını olması ve diğer İşletmenin söz konusu Üçüncü işletmenin iştiraklı olması halinde.
  - (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayıp işletmeyle ilişkili olan bir İşletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan faydalı planlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir planının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tabloara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müstereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Stoklar

Stokların değerlemesinde elde etme maliyeti ve net gerçekleştirebilir değerin düşük olanı esas alınmıştır. Maliyetin içine, her stok kaleminin bulunduğu yere ve duruma getirilmesi sırasında oluşan bütün harcamalar dahil edilmiştir. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleridir. İlk madde ve malzeme, yarı mamuller, mamuller, emtia ve diğer stokları oluşturan yedek parçalar hareketli ağırlıklı ortalamaya maliyet yöntemi ile değerlendirilmektedir.

Şirket, yedek parça ve emtia stoklarından satılamayacağı / kullanılamayacağı düşünülen parçalar için stok değer düşüklüğü karşılığı ayırmıştır.

Net gerçekleştirebilir değer, tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyetleri ve satışın gerçekleştirilmesi için gerekli tahmini maliyetler düşülverek bulunan tutardır.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, arsalar hariç maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve varsa değer düşüklüğü karşısının düşülmesi suretiyle gösterilmektedir. Arsalar UMS 16'nın izin verdiği şekilde yeniden değerlendirme modeline göre rayic bedellerinden gösterilmekte olup amortismana tabi değildir. Maddi duran varlıklar satıldığı zaman bu varlığa ait maliyet ve birikmiş amortismanlar ilgili hesaplardan düşüldükten sonra oluşan gelir ya da gider, kapsamlı gelir/gider tablosuna dahil edilmektedir.

Maddi duran varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve ladesi mümkün olmayan vergiler, maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi duran varlığın kullanımına başlandıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluşturukları dönemde gider kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Maddi duran varlıklar, kapasitelerinin tam olarak kullanılmaya hazır olduğu durumda aktifleştirilmekte ve amortismana tabi tutulmaktadır. Amortismana tabi varlıklar, tahmini ekonomik ömrülerine dayanan oranlarla doğrusal olarak kist usulü amortismana tabi tutulmaktadır.

Amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	Süre
Binalar	25 - 50 yıl
Makine ve teçhizat	4-20 yıl
Taşıtlar	4-5 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	2-10 yıl
Haklar	7-14 yıl
Özel maliyetler	5 yıl

Ekonominik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, buna bağlı olarak metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydalari ile paralel olup olmadığına bakılmakta ve şayet uygunsa ileriye dönük olarak düzeltilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Maddi olmayan duran varlıklar

Yazılım haklarından oluşan maddi olmayan duran varlıklar elde etme maliyetleri üzerinden kayda alınır. Yazılım hakları düzeltilmiş maliyet bedelleri üzerinden 3 ile 15 yıl arasında, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak kışt usulü itfa edilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıkların taşıdıkları değerler, koşullardaki değişikliklerin ve olayların taşınan değerin düşebileceğine dair belirti oluşturmaları durumunda gözden geçirilir ve gerekli karşılık ayrılır.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya sermaye kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, ilk olarak maliyet bedeline alım işlemiyle direkt ilişkili maliyetler eklenderek ölçülmektedir. Defter değeri, maliye ekleme prensiplerinin oluşması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkulün bir parçasının değiştirilmesi için katlanılan maliyeti de kapsamaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkülerin hizmet sağlamaına ilişkin olarak yapılan günlük harcamalar bu değer içinde yer almamaktadır.

Amortisman, arsa dışında kalan kalan yatırım amaçlı gayrimenkullerin maliyetinden öngörülen ekonomik ömrü üzerinden normal amortisman yöntemine göre hesaplanmaktadır. Binalar için bu kapsamda uygulanan amortisman süresi 25-50 yıldır.

Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma harcamaları gerçekleştirdiğinde gider olarak kaydedilir (Not 20). Geliştirme projelerinde oluşan maliyetler (yeni veya iyileştirilen ürünlerin tasarım ve testi ile ilgili), aşağıdaki şartların gerçekleşmesi durumunda maddi olmayan duran varlık olarak kaydedilir:

- maddi olmayan duran varlığın tamamlanması halinde, tamamlanan varlığın teknik fizibilitesi dikkate alınarak satılabilir veya kullanılabilir olması;
- yönetimin maddi olmayan duran varlığın tamamlanması ve kullanımı veya satış kararı,
- maddi olmayan duran varlıkların kullanılabilir veya satılabilir olması,
- gelecekte sağlayacağı olası ekonomik faydalıların gösterimi,
- maddi olmayan duran varlığın geliştirilmesinin tamamlanması, kullanımı veya satış için yeterli teknik, finansal ve diğer kaynaklar,
- maddi olmayan duran varlığın geliştirme aşamasında yapılan masrafların güvenilir biçimde ölçülmesi.

Bu kriterlere sahip olmayan diğer geliştirme maliyetleri oluşturular: dönemde gider olarak kaydedilmektedir. Onceki dönemlerde gider kaydedilen geliştirme giderleri sonraki dönemlerde aktifleştirilemez. Aktifleştirilen geliştirme giderleri maddi olmayan duran varlık olarak muhasebeleştirilir ve ilgili duran varlık kullanıma hazır olduğu andan itibaren, 5 yılı aşmayan faydalı ömrleri üzerinden doğrusal yöntem ile amortismana tabi tutulur.

Devlet teşvik ve yardımları

Gerçeğe uygun değerleri ile izlenen parasal olmayan devlet teşvikleri de dahil olmak üzere tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Şirket tarafından yerine getirileceğine ve teşvikin Şirket tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence olduğunda veya teşvikin Şirket tarafından elde edilmesi ile finansal tablolara alınır. Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan aktifleştirilecek nitelikteki maddi olmayan duran varlıkların maliyetlerinden netlenerek muhasebeleştirilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine alt
finansal tablolara ilişkin döviznotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tablolardan sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

İtfaya tabi olan varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğünü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşündükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanıldığındaki değerin büyük olmasıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası göstergeleri açısından gözden geçirilir.

Borçlanma maliyetleri

Öngörülen kullanımına veya satışına hazır hale gelmesi önemli bir zamanı gerektiren varlıkların satın alımı, inşası veya üretimi ile direkt ilişkili olan borçlanma maliyetleri ilgili varlıkların maliyetinin parçası olarak aktifleştirilir. Diğer borçlanma maliyetleri gerçekleştikleri dönemlerde gider yazılır. Borçlanma maliyetleri faiz ve borçlanmaya bağlı olarak katlanılan diğer maliyetleri içerir.

Karşılıklar, şarta bağlı yükümlülükler ve şarta bağlı varlıklar

Karşılıklar

Karşılıklar ancak ve ancak Şirket'in geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü varsa, bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkarılma olasılığı mevcutsa ve yükümlülüğün tutarı güvenilir bir şekilde belirlenebilsyorsa kayıtlara alınır.

Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderlerin bilanço tarihindeki indirgenmiş değeriyle yansıtılır. Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtacak şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşımadıysa ise finansal tablolarda yansıtılmayıp döviznotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtiyatlı yüksek olduğu takdirde döviznotlarda açıklanır.

Kiralama İşlemleri – kiraç olarak

Finansal kiralama İşlemleri

Şirket, finansal kiralama yoluya edinmiş olduğu sabit kıymetleri, bilançoda kira başlangıç tarihindeki rayic̄değeri ya da, daha düşükse minimum kira ödemelerinin bilanço tarihindeki değeri üzerinden yansıtmaktadır (finansal tablolarda ilgili maddi varlık kalemlerine dahil edilmiştir). Minimum kira ödemelerinin bugünkü değeri hesaplanırken, finansal kiralama işleminde geçerli olan oran pratik olarak tespit edilebiliyorsa o değer, aksı takdirde, borçlanma faiz oranı iskonto faktörü olarak kullanılmaktadır. Finansal kiralama işlemine konu olan sabit kıymetin ilk edinilme aşamasında katlanılan masraflar maliyete dahil edilir. Finansal kiralama işleminden kaynaklanan yükümlülük, ödenecek faiz ve anapara borcu olarak ayrıstırılmıştır. Faiz giderleri, sabit faiz oranı üzerinden hesaplanarak ilgili dönemin kapsamlı gelir tablosu hesaplarına dahil edilmiştir. Finansal tablolara yansıtılmış kiralanan sabit kıymetler, Şirket mülkiyetinde yer alan amortismana tabi varlıklarla uyumlu ekonomik ömrülere göre amortismana tabi tutulurlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tabloolarla ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tablooların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Operasyonel kiralama İşlemleri

Bir kıymetin kiralama işleminde, bütün riskler ve faydalar kiraya verende kalıyor ise bu tip işlemler operasyonel kiralama olarak sınıflandırılır. Operasyonel kiralama olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Vergi gideri veya geliri, dönem içerisinde ortaya çıkan kazanç veya zararlar ile alakalı olarak hesaplanan cari ve ertelenmiş verginin toplamıdır.

Cari ve ertelenmiş vergi hesaplanması, Şirket'in faaliyet gösterdiği ülkede yürürlükte olan vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyle geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metoduna göre hesaplanmıştır. Ertelenmiş vergi, aktif ve pasiflerin finansal tablolarda yansıtılan değerleri ile yasal vergi matrahları arasındaki geçici farkların vergi etkisi olup, finansal raporlama amacıyla dikkate alınarak yansıtılmaktadır.

Ertelenmiş vergi aktifi ilerde bu zamanlama farklılıklarının kullanılabileceği bir mali kar oluşturabileceği ölçüde; tüm indirilebilir geçici farklar, kullanılmayan teşvik tutarları ile geçmiş dönemlere ilişkin taşınan mali zararlar için kayda alınır. Ertelenmiş vergi aktifi her bilanço döneminde gözden geçirilmekte ve ertelenmiş vergi aktifinin ilerde kullanılması için yeterli mali karın oluşmasının mümkün olmadığı durumlarda, bilançoda taşınan değeri azaltılmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

Ertelenmiş vergi, aynı veya farklı bir dönemde doğrudan öz sermaye ile ilişkilendirilen işlemlerle ilgili ise doğrudan öz sermaye hesap grubuya ilişkilendirilir.

Şirket indirilebilir geçici farklar için yalnız ve yalnız aşağıdaki durumlarla sınırlı olarak ve her iki durumun da muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir:

- (a) Geçici farklar öngörülebilir bir gelecekteki süre içinde tersine dönecektir; ve
- (b) Geçici farkların kullanılmasına yeter tutarlarda vergilendirilebilir gelir olacaktır.

Çalışanlara sağlanan faydalardır

Kıdem tazminatı karşılığı

Şirket, Türkiye'deki mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Şirket, finansal tablolarda yer alan kıdem tazminatı karşılığının "Projeksyon Metodu"nu kullanarak ve Şirket'in personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar kapsamlı gelir/gider tablosuna yansıtılmıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tabloala ilişkin dîpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Kullanılmamış izin hakları

Finansal tablolarda tahakkuk etmiş olan kullanılmamış izin hakları, bilanço tarihi itibarıyle çalışanların kullanmadıkları hak edilmiş izin günleri ile ilgili gelecekteki olası yükümlülüklerin tahmini toplam karşılığını ifade eder.

Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan olaylar

Şirket'in bilanço tarihindeki durumu hakkında ilave bilgi veren bilanço tarihinden sonraki olaylar (düzeltme gerektiren olaylar) ilişkide finansal tablolarda yansıtılmaktadır. Düzeltme gerektirmeyen olaylar belli bir önem arz ettikleri takdirde dîpnotlarda açıklanmaktadır.

Hisse başına kazanç

Kapsamlı gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net kârin, raporlama dönemi boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalamaya adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Türkiye'de şirketler sermayelerini hali hazırda bulunan hissedarlarına, geçmiş yıl kazançlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile artırabilmektedirler. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, hisse başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalamama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur.

Gelirler

Satış gelirleri, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya nakledilmiş olması, gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydalaların Şirket tarafından elde edileceğinin kuvvetle muhtemel olması Üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri Üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Net satışlar, satılmış ürün ya da tamamlanmış hizmetin satış vergisi hariç faturalanmış değerinden, indirim ve iskontoların düşülmüş şeklini gösterir (Not 20).

Şirket tarafından elde edilen diğer gelirlerden faiz gelirleri etkin faiz getirişi yöntemi üzerinden hesaplanarak tahakkuk esasına göre, faaliyet kiralaması kapsamında elde edilen kira gelirleri dönerse tahakkuk esasına göre gelir yazılır.

Nakit akım tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Şirket'in traktör ve motor satışı faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Şirket'in yatırım faaliyetlerinde (maddi ve maddi olmayan yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Şirket'in finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Hazır değerler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tablolardan sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Devir amacıyla elde tutulan duran varlıklar ve durdurulan faaliyetler

Elden çıkarılacak faaliyetler, bir Şirket'in elden çıkardığı veya satılmaya hazır değer olarak sınıflandırıldığı, faaliyetleri ile nakit akımları Şirket'in bütünden ayrı tutulabilir bir bölümündür. Elden çıkarılacak faaliyetler, ayrı bir faaliyet alanı veya coğrafi faaliyet bölgesini ifade eder, satış veya elden çıkarmaya yönelik ayrı bir planın parçasıdır veya satış amacıyla alınmış bir bağlı ortaklıktır. Şirket, elden çıkarılacak faaliyetleri, ilgili varlık ve yükümlülüklerinin kayıtlı değerleri ile elden çıkarmak için katlanılacak maliyetler düşülmüş rayic bedellerinin düşük olımı ile değerlendirmektedir.

2.3.1 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

Arsalar

Şirket, 31 Aralık 2011 tarihi itibariyle UMS 16 çerçevesinde arsaların muhasebeleştirme sonrasında ölçümünde politika değişikliği yaparak, maliyet modeli yerine rayic degeri temsil eden yeniden değerlendirme yöntemini uygulamaya karar vermiştir. Şirket, arsalarının gerçekte uygun değerini, SPK tarafından değerlendirme lisansı olan bir değerlendirme şirketi tarafından yapılan değerlendirme çalışması sonucu tespit etmiş ve 31 Aralık 2011 tarihi itibariyle kayıtlarına yansımıştır. Muhasebe politikalarında gönüllü olarak yapılan bu değişiklik, mali tablolarda geriye dönük olarak uygulanması gereken bir husustur. Ancak, geriye dönük olarak arsaların rayic bedellerinin belirlenmesi için yeterli ve sağılı bilgiye ulaşımının ve güvenilir bir değerlendirme yapılabilmesinin mümkün olmadığı tespit edildiği için geriye dönük uygulama yapılması mümkün olmamıştır. Şirket'in yapmış olduğu bu muhasebe politikası değişikliği sonucu aşağıdaki muhasebe kayıtları 31 Aralık 2011 tarihli finansal tablolara yansıtılmıştır:

Arsaların değerlendirme artışı: 41.443.301 TL

Maddi duran varlık değerlendirme fonundaki artışı: 39.371.136 TL

Ertelenmiş vergi yükümlülüğündeki artışı: 2.072.165 TL

Stoklar

Şirket, 1 Ocak 2012 tarihi itibariyle stokların değerlendirme yönetimini hareketli ağırlıklı ortalama yönteminden ilk giren ilk çıkar (FIFO) yöntemine geçerek değiştirmiştir. Muhasebe politikalarında gönüllü olarak yapılan bu değişiklik, finansal tablolarda geriye dönük olarak uygulanması gereken bir husustur. Ancak, Şirket stok değerlendirme yöntemi değişikliğinin geriye dönük olarak etkilerini tespit etmenin pratik olmamasından dolayı geriye dönük uygulama yapılması mümkün olmamıştır.

2.4 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Finansal tablolardan hazırlanmasında Şirket yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyebilecek, bilanço tarihi itibarı ile meydana gelmesi muhtemel yükümlülük ve taahhütler ve raporlama dönemi itibariyle gelir ve gider tutarlarını belirleyen değerlendirmeler, varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine alt
finansal tablolara ilişkin dıplnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tablolardan sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Finansal tablolarda yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan önemli varsayımlar aşağıdaki gibidir:

Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların ekonomik ömürleri

Şirket yönetimi maddi duran varlıkların faydalı ekonomik ömürlerinin belirlenmesinde önemli varsayımlarda bulunmuştur (Not 2.3). Mevcut kullanılmakta olan makine ve teçhizatların fiziki ve ekonomik kullanılabilirlikleri, Şirket tarafından sürekli gözden geçirilmekte olup ana Üretim hatlarının fiziki ve ekonomik ömürleri, özelleştirilme sürecinde ve daha sonrasında yıllarda yapılan değerlendirmeler sonucunda normal üretim kapasitesinin altında yapılan üretimler nedenyle aşırı yıpranmaya uğramadığı varsayımları ile belirlenmiştir.

Garanti karşılıkları

Garanti giderleri, Şirket'in üretim ve satışını gerçekleştirdikleri mallar için yaptıkları tamir-bakım masrafları, yetkili servislerin garanti kapsamında müşteriden bedel almaksızın yaptıkları işçilik ve malzeme giderleri, Şirket tarafından üstlenilen ilk bakım giderleri ile hasılatı cari döneme gelir olarak kaydedilen ürünlere ilişkin müteakip yıllarda söz konusu olabilecek geri dönüş ve tamir seviyelerinin geçmiş verilerden kaynaklanan tahminleri sonucu kaydedilir (Not 15 ve 21). Şirket, satışı gerçekleştirdiği malları 2 yıl boyunca garanti kapsamına almaktadır. Şirket, garanti giderlerinin önemli bir kısmının 1 yıl içinde gerçekleşmesini öngördüğü için garanti gider karşılıklarını kısa vadeli olarak yansımaktadır.

Süpheli ticari alacaklar karşılığı

Şirket yönetimi geçmiş tahsilat verilerini ve müşterilerinin mevcut durumlarını göz önünde bulundurarak ticari alacak portföyündeki şüpheli ticari alacakların belirlenmesi için tahminlerde bulunmuştur (Not 8).

Kıdem tazminatı karşılığı

Kıdem tazminatı karşılığı, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve çalışanların ayrılma oranlarını içeren birtakım varsayımlara dayalı aktüeryal hesaplamalar ile belirlenmektedir. Bu planların uzun vadeli olması sebebiyle, söz konusu varsayımlar önemli belirsizlikler içermektedir (Not 17).

Stok değer düşüklüğü karşılığı

Stok değer düşüklüğü ile ilgili olarak stoklar fiziksel olarak ve ne kadar geçmişten geldiği incelenmekte, teknik personelin görüşleri doğrultusunda kullanılabilirliği belirlenmekte ve kullanılamayacak olduğu tahmin edilen kalemler için karşılık ayrılmaktadır (Not 9). Stokların net gerçekleşebilir değerinin belirlenmesinde de liste satış fiyatları ve yıl içinde verilen ortalama iskonto oranlarına ilişkin veriler kullanılmakta ve katılacak satış giderlerine ilişkin tahminler yapılmaktadır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle vergi avantajından yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıkları, vergi avantajının muhtemel olması durumunda kullanılmamış vergi indirimi ve diğer geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır (Not 26).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

3. İşletme birleşmeleri

Şirket'in cari ve önceki dönemde gerçekleşen işletme birleşmesi yoktur.

4. Bölümİere göre raporlama

Şirket yönetimi bölmİere göre raporlama yapmayı gerektirecek farklı türdeki ürün ve farklı coğrafi bölgeler omadığı için bölmİere göre finansal bilgilerin raporlamasını yapmamaktadır. Şirket'in coğrafi piyasalarına (yurtiçi-yurtdışı) ve ürün grubu bazına göre satışlarının dağılımı Not 20'de gösterilmiştir.

5. Nakit ve nakit benzerleri

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle Şirket'e ait vadeli mevduatların tutarı, ortalama getiri oranları ve ortalama vadeleri ile birlikte aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kasa	5.999	1.759
Banka-vadesiz mevduat	21.968.573	242.231
Banka-vadeli mevduat	47.213	44.484
	22.021.785	288.474

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerinde 40.000 TL tutarındaki TL cinsinden vadeli mevduat, Şirket'in anlaşmalı olduğu akaryakıt firmasına teminat niteliğinde olup, bankada vadeli mevduat olarak tutulmaktadır. Bu mevduat vadeli olup faiz oranı yıllık %6,5'dir (2011 - %6,5).

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle nakit akım tablolarında yer alan nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kasa	5.999	1.759
Bankalar	22.015.785	286.715
Eksi: Bloke banka mevduatları	(40.000)	(40.000)
Nakit akım tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	21.981.784	248.474

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

6. Finansal borçlar

6.1 Kısa vadeli finansal borçlar

a) Finansal kuruluşlara borçlar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Finansal kuruluşlara borçlar	23.274.471	24.641.506
Faktoring işlemlerinden borçlar (*)	25.916.316	11.681.543
	49.190.787	36.323.049
Eksi: Uzun vadeli finansal kuruluşlara borçlar	(1.797.539)	(10.219.786)
Kısa vadeli finansal borçlar	47.393.248	26.103.263

(*) Faktoring işlemlerinden borçlar kabili rücu şeklinde faktoring kuruluşlarına transfer edilen vadeli çek ve senetlere ilişkin olup bilançonun aktifleri içinde Not 8'de detayları verilen vadeli çekler ve alacak senetleri içinde gösterilmektedir.

Finansal kredilerin faiz ve döviz detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011		
	Efektif faiz oranı %	TL tutar	Efektif faiz oranı %	TL Tutar
Kısa vadeli:				
- ABD Doları (*)	%0%-%7,63	9.578.749	%7,48	12.051.127
- TL	%13,58-%19,64	11.898.182	%19,31	2.370.593
Uzun vadeli:				
- ABD Doları (*)	%0%-%7,63	102.555	%7,48	8.790.682
- TL	%17,77- %19,64	1.694.985	%19,31	1.429.104
		23.274.471		24.641.506

(*) Şirket, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı'ndan 2012 yılı içerisinde 618.420 ABD doları tutarında faizsiz kredi almıştır. 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle 367.465 TL (156.255 ABD doları) kısa vadeli, 402.137 TL (170.998 ABD doları) uzun vadeli olmak üzere toplamda 769.602 TL (327.253 ABD doları) tutarında finansal borcu bulunmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

6. Finansal borçlar (devamı)

Finansal krediler etkin faiz oranı ile iskonto edilmiş bedel üzerinden değerlendirilmektedir ve kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerine yakın olduğu varsayılmaktadır.

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Uzun vadeli finansal kuruluşlara borçlar	1.797.539	10.219.786
Uzun vadeli finansal borçlar	1.797.539	10.219.786

Uzun vadeli finansal borçların vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
2013	-	10.219.786
2014	1.762.867	-
2015	34.672	-
	1.797.539	10.219.786

7. Diğer finansal yükümlülükler

Şirket'in 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyle diğer finansal yükümlülüğü yoktur.

8. Ticari alacaklar ve borçlar

a) Ticari alacaklar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Ticari alacaklar	5.375.255	5.018.326
Vadeli çekler ve alacak senetleri	49.091.882	29.033.754
	54.467.137	34.052.080
Eksi: Şüpheli alacak karşılığı	(2.504.861)	(2.566.603)
	51.962.276	31.485.477

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyle şüpheli alacak karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
1 Ocak bakiyesi	(2.566.603)	(2.365.508)
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	(245.313)	(201.095)
Konusu kalmayan karşılıklar	307.055	-
31 Aralık bakiyesi	(2.504.861)	(2.566.603)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

8. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyle şüpheli alacak karşılığı ayrılmamış ticari alacaklara ilişkin yaşlandırma tablosu aşağıdaki gibidir:

Toplam	Vadesi geçmiş ve karşılık ayrılmamış tutarlar	Vadesi geçmiş olmakla birlikte karşılık ayrılmamış			
		1 aya kadar	1 ile 3 ay arası	3 ile 4 ay arası	4 ay ve Üzeri
31 Aralık 2012	4.677.268	3.470.635	-	34.425	1.172.208
31 Aralık 2011	4.998.287	4.786.065	57.628	154.594	-

Şirket'in 6 ay ve üzeri vadesi geçmiş ticari alacaklarından 558.981 TL tutarında alacak için 852.000 TL tutarında teminat mektubu ve ipoteği vardır. Kalan tutarın 26.327 TL'lik kısmı 2013 yılında tahsil edilmiştir.

Şirket, vadesi geçmiş ama henüz tahsil edilmemiş olan alacaklarının ilgili müşterileri ile olan uzun süreli ilişkileri ve söz konusu müşteriler ile devam eden ticareti nedeniyle tahsilâtlarında bir sıkıntı öngörmemiş için karşılık ayırmamıştır.

b) Ticari borçlar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Ticari borçlar	19.047.028	31.479.522
Borç senetleri	34.792.691	54.380.792
	53.839.719	85.860.314

9. Stoklar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Malzeme ve yedek parçalar	46.844.753	44.081.237
Yarı mamul stokları	3.282.684	2.062.036
Mamul stokları	11.427.876	16.933.831
Ticari mallar	2.393.352	3.238.823
Yoldaki mallar	4.630.509	14.523.118
	68.579.174	80.839.045
Eksi: Stok değer düşüklüğü karşılığı (*)	(1.318.269)	(929.973)
	67.260.905	79.909.072

(*) 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle mamul stokları ve ticari mallar için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı satışların maliyeti hesabında gösterilmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

9. Stoklar (devamı)

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle stoklar üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle gider yazılan stok tutarı sırasıyla 214.137.198 ve 281.679.443 TL'dir.

Dönemler itibariyle stok değer düşüklüğü hareketleri aşağıdaki gibidir;

	2012	2011
1 Ocak bakiyesi	(929.973)	(803.842)
Cari dönem gideri	(1.283.313)	(895.018)
Cari dönemde elden çıkarılan	895.017	768.887
31 Aralık bakiyesi	(1.318.269)	(929.973)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap döneminin ait
finansal tablolara ilişkin döviznotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

10. Maddi duran varlıklar

Maliyet	Arsalar (*)	Yer Üstü dizenler	Binalar	Makine ve təchizat	Təsətilar	Dəğərəmə ve dəmirbaşlar	Özel maliyyətlər	Yapılınmış olan yarımçılar (%)	Toplanan
1 Ocak 2012	43.698.539	-	7.817.378	45.551.634	1.704.514	2.290.006	308.184	1.811.687	103.181.842
Girişler	-	2.520	604.767	935.264	487.854	289.983	-	1.117.945	3.438.333
Yatırım amaçlı gayrimenkullere transferler	-	-	(445.783)	-	(7.407.683)	-	(8.394)	-	(445.783)
Devir amaciyla elde tutulan varlıklara transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	(8.600.877)
31 Aralık 2012	43.698.539	2.520	7.976.382	39.079.215	2.192.368	2.571.595	308.184	1.744.892	97.573.675
Birlikmiş amortisman									
1 Ocak 2012	-	-	1.055.587	17.640.817	436.954	1.124.892	292.247	-	20.560.498
Cari dönem amortismanı	-	208	213.833	3.433.041	293.888	280.154	2.681	-	4.223.804
Yatırım amaçlı gayrimenkullere transferler	-	-	(75.416)	-	(993.390)	-	-	-	(75.416)
Devir amaciyla elde tutulan varlıklara transferler	-	-	(273.115)	-	-	(8.394)	-	-	(1.274.899)
31 Aralık 2012	-	208	930.889	20.080.468	730.842	1.396.652	294.928	-	23.433.987
1 Ocak 2012 tarihindeki net defter değeri									
31 Aralık 2012 tarihindeki net defter değeri	43.698.539	-	6.751.791	27.910.817	1.267.560	1.165.114	15.936	1.811.687	82.621.444
(*)	Şirket 31 Aralık 2012 itibarıyle yapılmakta olan yarımçılar hesabında takip ettiği gelişmeye giderden için Tübıtak'tan 203.519 TL tutarında hibe gelini elde etmiştir. Şirket, söz konusu hibe gelirini yapılmakta olan yarımçılar hesabında takip ettiği gelişmeye giderlerinden netlemiştir.								
(**)	Aralamış raylıç değer tespit çalışması Mayıs 2012'de Semmaye Piyassası Kurulu tarafından İsansız TSKB Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından emsal fiyat yöntemi uygulanması ile belli olmuştur.								
31 Aralık 2012 tarihindeki net defter değeri	43.698.539	2.312	7.045.473	18.998.747	1.461.526	1.174.943	13.256	1.744.892	74.139.683

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
finansal tablolara ilişkin döviznotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

10. Maddi duran varlıklar (devamı)

	Arasalar	Binalar	Makine ve teknizal tasıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel malivelər	Yapılmakta olan yatırımlar (*)	Toplam
Maliyet							
1 Ocak 2011	2.255.238	7.044.978	34.842.820	1.079.378	1.384.863	308.184	8.035.724
Girişler	-	772.400	4.014.847	725.191	983.623	-	2.089.193
Çıktılar	-	-	(1.461.324)	(100.055)	(78.480)	-	(137.939)
Transferler	-	-	-	8.155.291	-	-	(8.155.291)
Muhasebe politikasındaki değişimin etkisi**	41.443.301	-	-	-	-	-	41.443.301
31 Aralık 2011	43.698.539	7.817.378	45.551.634	1.704.514	2.290.006	308.184	1.811.687
Birkümiş amortisman							
1 Ocak 2011	904.510	15.525.225	269.626	998.037	288.023	-	17.935.421
Cari yıl amortismanı	-	161.077	2.700.227	186.139	204.808	54.225	-
Çıktılar	-	-	(584.635)	(18.811)	(77.953)	-	(681.399)
31 Aralık 2011	1.065.587	17.640.817	436.954	1.124.892	292.248	-	20.560.498
1 Ocak 2011 tarihindeki net dəflər deyəri	2.255.238	6.140.468	19.317.595	809.752	386.826	70.161	8.035.724
31 Aralık 2011 tarihindeki net dəflər deyəri	43.698.539	6.751.791	27.910.817	1.267.560	1.165.114	15.936	1.811.687

(*) Şirket, 31 Aralık 2011 itibarıyle yapılmakta olan yatırımlar hesabı içinde takip ettiği gelisme giderleri için Tübıtak'tan 592.401 TL tutarında hibe gelini elde etmiştir. Şirket, söz konusu hibe gelinlerini yapılmakta olan yatırımlar hesabı altında takip ettiği gelisme giderlerinden nelemiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin dıpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

11. Maddi olmayan duran varlıklar

	2012	2011
1 Ocak net defter değeri	528.805	1.258.262
Alımlar	549.108	165.796
İtfa payları	(659.401)	(302.853)
Çıkışlar, net	-	(592.397)
31 Aralık net defter değeri	418.512	528.808
31 Aralık		
Maliyet	1.649.419	920.551
Birikmiş itfa payları	(1.230.907)	(391.746)
Net defter değeri	418.512	528.805

Şirket'in maddi olmayan duran varlıkları üzerinde rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

12. Tamamıyla amorti ve itfa olmuş maddi ve maddi olmayan duran varlıklar

Dönemler itibarıyle birikmiş amortismanı tamamlanmış ve itfa olmuş ancak ilgili dönemlerde halen kullanılmada olan maddi ve maddi olmayan duran varlıkların defter değerleri aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Makine ve teçhizat	7.174.763	6.791.259
Taşıtlar	338.810	252.870
Döşeme ve demirbaşlar	1.000.754	886.294
Haklar	125.547	63.216
Özel maliyetler	285.538	271.138
	8.925.412	8.264.777

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

13. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

	2012	2011
Maliyet		
1 Ocak bakiyesi	1.930.542	1.930.542
Maddi duran varlıklardan transferler (**)	445.783	-
Devir amacıyla elde tutulan varlıklara transferler (*)	(1.930.542)	-
31 Aralık bakiyesi	445.783	1.930.542
Amortisman		
1 Ocak bakiyesi	253.863	215.252
Dönem amortisman gideri	23.674	38.611
Maddi duran varlıklardan transferler (**)	75.416	-
Devir amacıyla elde tutulan varlıklara transferler (*)	(275.017)	-
31 Aralık bakiyesi	77.936	253.863
31 Aralık net defter değeri	367.847	1.676.679

- (*) 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyle yatırım amaçlı gayrimenkuller ofis şeklinde kiraya verilen dairelerden oluşmaktadır. Yatırım amaçlı bu gayrimenkuller ana ortaklık tarafından kontrol edilen ilişkili taraflara operasyonel kiralama yoluyla kiralanmıştır. Şirket, bu varlıklarını 15 Mart 2012 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından alınan karara istinaden 4 Temmuz 2012 tarihinde kısmi bölünme yoluyla yeni kurulan Tümosan Dökümhane A.Ş.'ye devretmiştir.
- (**) 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflanan varlıkların 1 Ocak 2012 tarihi itibarıyle net defter değeri 374.836 TL olan binalardan oluşmaktadır. Şirket cari dönemde bu yatırım amaçlı gayrimenkullerden 76.463 TL kira geliri elde etmiştir. Şirket, Mayıs 2012'de TSKB Değerleme A.Ş.'ye yaptırılan değerlendirme çalışmasına göre bu yatırım amaçlı gayrimenkullerin rayıç bedelini yaklaşık 2.220.000 TL olarak tespit etmiştir.

Şirket'in yatırım amaçlı gayrimenkulleri üzerinde Albayrak Allesi tarafından yönetilen şirketlerin finansal kuruluşlarından almış olduğu borçlara ilişkin 6.000.000 TL tutarında ipotek bulunmaktadır.

14. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Borç karşılıkları

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Garanti karşılıkları		
Dava gider karşılıkları (*)	4.117.166 286.001	5.161.229 -
	4.403.167	5.161.229

- (*) Şirket aleyhine açılmış davalara ilişkin ayrılan karşılıkları içermektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döviznotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

14. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Garanti gider karşılığının dönemler itibarıyle hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
1 Ocak bakiyesi	5.161.229	2.276.057
Dönem içinde kullanılan karşılık tutarı	(5.841.291)	(4.514.966)
Dönem içinde ayrılan karşılık tutarı	4.797.228	7.400.138
31 Aralık bakiyesi	4.117.166	5.161.229

15. Taahhütler

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyle Şirket'in teminat, rehin ve ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tablosu aşağıdaki gibidir. Şirket tarafından verilen TRİ'ler:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
A:Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminat ve ipotek'lerin toplam tutarı	15.856.855	3.408.449
B:Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3.kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı (*)	260.663.519	232.008.692
C:Diger verilen TRİ'lerin toplam tutarı	-	6.000.000
i. Ana ortak rehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer Grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	6.000.000
Toplam	276.520.374	241.417.141

Döviz cinsinden TRİ'lerin detayı aşağıdaki gibidir (TL karşılıkları);

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Türk Lirası	275.329.002	241.417.141
ABD Doları	1.191.372	-
Toplam	276.520.374	241.417.141

- (*) Şirket ve Ziraat Bankası "Banka" arasında Aralık 2010'da bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşma kapsamında Şirket, Tümosan traktör bayileri (Bayi) kanalıyla satmış olduğu traktörlere ilişkin Banka aracılığıyla kredi kullanarak traktör satın alan müşterinin bu krediyi geri ödeyememesi durumunda; Banka, icra yoluyla satışa çıkan traktörlerin satışından elde edilecek gelir ile ilgili traktör için Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından belirlenen kasko bedellinin %75'i arasındaki farkı Şirket'ten talep etme hakkına sahiptir. Ancak Şirket, Banka tarafından kendinden talep edilecek farkı birebir traktör satışını yapan Bayi'ye yansımaktadır. Dolayısıyla yukarıda bahsi geçen teminat bankaya Şirket tarafından verilen bir teminat olmakla beraber, yükümlülük nihayetinde Bayi' ye aktarılmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin dıpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

16. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

a) Kısa vadeli çalışanlara sağlanan faydalalar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kullanılmamış izin karşılıkları	385.980	333.770
	385.980	333.770

b) Uzun vadeli çalışanlara sağlanan faydalalar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kıdem tazminatı karşılığı	1.582.941	1.303.786
	1.582.941	1.303.786

Şirket, Türkiye'deki mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılma veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen, askerlik nedeniyle işten ayrılmak zorunda kalan ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2012 itibariyle 3.034 TL ve 31 Aralık 2011 itibariyle 2.732 TL ile sınırlanmıştır.

Şirket, geçmiş deneyimlerden edinilen bilgilere dayanarak, kıdem tazminatı almaya hak kazanan çalışanların hak kazandıkları menfaatleri, bilanço tarihinde geçerli olan devlet tahvili oranlarını kullanarak iskonto işlemine tabi tutmuş ve indirgenmiş net değerleri üzerinden finansal tablolara yansımıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri hesaplanarak ayrılır. Buna bağlı olarak, 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle yükümlülüğü hesaplamak için kullanılan aktüer varsayımları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
İskonto oranı	%8,6	%10,00
Tahmin edilen limit/ücret artışı	%5,00	%5,10
Net iskonto oranı	%3,43	%4,66

Kıdem tazminatı karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
1 Ocak bakiyesi	1.303.786	1.170.137
Hizmet maliyeti	365.179	422.620
Faiz gideri	112.126	117.014
Aktüeryal gelir	(117.244)	(309.026)
Ödenen	(80.906)	(96.959)
31 Aralık bakiyesi	1.582.941	1.303.786

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

17. Diğer varlık ve yükümlülükler

a) Diğer dönen varlıklar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Devreden KDV	30.880.679	17.945.143
Verilen sipariş avansları	684.815	1.781.406
Peşin ödenen giderler	706.259	117.817
Diğer	76.838	229.920
	32.348.591	20.074.286

b) Diğer duran varlıklar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Diğer duran varlıklar	352.748	68.242
	352.748	68.242

c) Diğer yükümlülükler

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Alınan sipariş avansları	5.963.558	2.052.127
Ödenecek vergi ve fonlar	4.269.019	715.593
Personelle borçlar	428.833	457.958
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	262.168	237.548
Diğer KDV	-	20.436
Gider tahakkukları	19.057	9.783
	10.942.635	3.493.445

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin dıpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

18. Özkaynaklar

a) Sermaye

Şirket'in 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle ortakları ve sermaye içindeki payları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012		31 Aralık 2011	
	Oran %	TL	Oran %	TL
Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	67,58	77.716.552	78,18	43.742.725
Muzaffer Albayrak	5,72	6.586.381	6,27	3.509.600
Ahmet Albayrak (Ahmet oğlu)	2,84	3.264.543	3,11	1.739.535
Bayram Albayrak	2,84	3.264.543	3,11	1.739.535
Nuri Albayrak	2,84	3.264.543	3,11	1.739.535
Kazım Albayrak	2,84	3.264.543	3,11	1.739.535
Mustafa Albayrak	2,84	3.264.543	3,11	1.739.535
Halka açık kısım	12,50	14.374.352	-	-
Sermaye	100	115.000.000	100	55.950.000
Ödenmiş sermaye		115.000.000		55.950.000

Şirket, 16 Mayıs 2012 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda alınan karara istinaden ödenmiş sermayesini geçmiş yıl karlarından transfer yoluyla bedelsiz olarak 49.050.000 TL ve 4 Aralık 2012 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısı'nda alınan karara istinaden nakden karşılanmak üzere bedelli olarak 10.000.000 TL artırarak 55.950.000 TL olan sermayesini 115.000.000 TL'ye çıkarmıştır. Şirket'in 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 115.000.000 TL ve beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2011 - Sermaye: 55.950.000 TL, beheri 1 TL olan 55.950.000 adet hisse).

1 Ocak 2008 itibariyle yürürlüğe giren Seri: XI, No: 29 sayılı tebliğ ve ona açıklama getiren SPK duyurularına göre "Ödenmiş Sermaye", "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nin yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilmesi gerekmektedir.

Söz konusu tebliğin uygulanması esnasında değerlendirmelerde çıkan farklılıkların:

- "Ödenmiş Sermaye"den kaynaklanmaktadır ve henüz sermayeye ilave edilmemişse, "Ödenmiş Sermaye" kaleminden sonra gelmek üzere açılacak "Sermaye Düzeltmesi Farkları" kalemiyle;
- "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nden kaynaklanmaktadır ve henüz kar dağıtımını veya sermaye artırımına konu olmamışsa "Geçmiş Yıllar Kar/Zararıyla" ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Diğer özkaynak kalemleri ise SPK Finansal Raporlama Standartları çerçevesinde değerlendirilen tutarları ile gösterilmektedir.

Hisse senedi İhraç primleri:

Şirket 5 Aralık 2012 tarihinde gerçekleşen halka arzda sermayesini ortaklarının rüçhan hakkını kısıtlayarak 10.000.000 TL artırılmış ve bu işlem esnasında halka arza ilişkin 3.758.376 TL halka arz masraflarını düşerek elde ettiği 26.241.624 TL hisse senedi İhraç primini finansal tablolarda özkaynaklar içerisinde yansıtmıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

18. Özkaynaklar (devamı)

Kar Dağıtımu

Hisseleri İMKB'de işlem gören şirketler, SPK tarafından getirilen temettü şartına aşağıdaki şekilde tabidir:

30 Aralık 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 19'uncu maddesine göre halka açık ortaklıklar, kariarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak dağıtılır. Kurul halka açık ortaklıkların kar dağıtım politikalarına ilişkin olarak, benzer nitelikteki ortaklıklar bazında farklı esaslar belirleyebilir.

Kanunen ayrılması gereken yedek akçeler ve esas sözleşmede pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça başka yedek akçe ayrılımasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine ve ortaklık çalışanlarına kârdan pay dağıtımasına karar verilemeyeceği gibi, belirlenen kâr payı ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Halka açık ortaklıklarda kâr payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve İktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır.

Yürürlükteki düzenlemelere göre kar dağıtımının, SPK'nın payları borsada işlem gören anonim ortaklıkların kar dağıtım esaslarını düzenlediği Seri:IV, No: 27 Tebliği'nde yer alan esasları, ortaklıkların esas sözleşmelerinde bulunan hükümlere ve şirketler tarafından kamu açıklanmış olan kar dağıtım politikalarına göre, şirketlerin genel kurullarında alacakları karara bağlı olarak nakit ya da temettünün sermayeye eklenmesi suretiyle ihraç edilecek payların bedelsiz olarak ortaklara dağıtılması ya da belli oranda nakit, belli oranda bedelsiz pay dağıtılması suretiyle gerçekleştirilemesine ya da söz konusu tutarın dağıtılmadan ortaklık bünyesinde bırakılabilmesi mümkündür.

b) Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşılınca kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek veya işletmenin sürekliliğini sağlama amaçlı işlemler için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir. Ayrıca, Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası'ndan yararlanabilmek için söz konusu kazançların %75'inin pasifte bir fon hesabında (özel yedekler) tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir.

Yukarıda bahsedilen kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kardan ayrılan kısıtlanmış yasal yedekler	85.576	85.576
	85.576	85.576

c) Geçmiş yıl karları/(zararları)

Şirket'in Vergi Usul Kanunu'na göre hazırlanmış yasal finansal tablolardan özaynak kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Yasal yedekler	85.576	85.576
Geçmiş yıl zararları	(8.117.902)	(5.478.457)
Net dönem karı	31.353.572	56.387.332
	23.321.246	50.994.451

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

19. Satışlar ve satışların maliyeti

a) Satışlar ve satışların maliyeti tablosu

Satışlar:	2012	2011
Yurtiçi satışlar	285.933.089	406.770.910
Yurtdışı satışlar	7.590.857	4.707.155
Satış indirimleri ve iadeler	(1.961.552)	(60.551)
Toplam satışlar, net	291.562.394	411.417.514
Satışların maliyeti:	2012	2011
İlk madde ve malzeme giderleri	214.137.198	281.679.443
Genel üretim giderleri	12.672.138	10.407.272
Amortisman ve itfa payları	4.444.448	3.186.051
Personel giderleri	5.950.188	6.796.786
Yarı mamul stoklarındaki değişim	1.220.648	951.587
Mamui stoklarındaki değişim	(5.746.712)	16.097.933
	232.677.908	319.119.072
Satılan ticari mal maliyeti	5.284.391	1.664.750
	5.284.391	1.664.750
Satışların toplam maliyeti (-)	237.962.299	320.783.822
Brüt kar	53.600.095	90.633.692

b) Satışların ürün gruplarına göre dağılımı (net)

	2012	2011
Traktör satışları	284.792.533	407.910.086
Motor satışları	2.127.294	1.759.629
Yedek parça satışları	4.642.567	1.747.799
Toplam satışlar	291.562.394	411.417.514

20. Faaliyet giderleri

	2012	2011
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	12.934.475	15.894.098
Genel yönetim giderleri	5.339.586	4.076.615
Araştırma ve geliştirme giderleri	920.888	1.574.455
	19.194.949	21.545.168

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

20. Faaliyet giderleri (devamı)

a) Araştırma ve geliştirme giderleri

	2012	2011
Personel giderleri	833.759	868.273
Demirbaş ve amortisman giderleri	87.129	-
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	-	548.931
Proje ve etüd giderleri	-	26.100
İlk madde ve malzeme kullanımıları	-	2.392
Diğer	-	128.759
	920.888	1.574.455

b) Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri

	2012	2011
Garanti karşılığı giderleri	4.797.228	7.400.138
Satış nakliye giderleri	2.466.060	3.282.344
Personel giderleri	1.885.640	1.383.120
Promosyon giderleri	1.169.253	1.609.336
Reklam ve İlan giderleri	951.069	736.835
Fuar ve sergi giderleri	378.289	459.269
Konaklama giderleri	193.742	171.109
Akaryakıt giderleri	181.357	100.268
Prim ve komisyon giderleri	100.725	181.460
Taşıt kira giderleri	93.243	95.218
Temsil ağırlama giderleri	29.527	-
Gezici servis yemek ve konaklama giderleri	25.105	27.266
Gezici servis araç kiralama giderleri	925	-
Diğer	662.312	447.735
	12.934.475	15.894.098

c) Genel yönetim giderleri

	2012	2011
Personel giderleri	1.967.910	1.425.079
Mail ve hukuk müşavirlik giderleri	610.305	213.035
Amortisman ve itfa giderleri	462.432	461.889
Bilişim malzeme giderleri	399.282	351.929
Gayrimenkul kira giderleri (kira giderleri)	341.112	241.773
Dava, icra ve takip giderleri	339.214	-
Yol ve konaklama giderleri	141.381	90.910
Teminat mektubu komisyonları	129.976	51.703
Abone ve aidat giderleri	108.243	108.932
Kırtasiye giderleri	59.340	34.172
Akaryakıt giderleri	46.751	55.122
Telefon giderleri	44.940	61.311
Elektrik giderleri	24.271	-
İnternet giderleri	12.277	-
Taşıt kira giderleri	6.413	43.233
Diğer	645.739	917.527
	5.339.586	4.076.615

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döviznotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

21. Niteliklerine göre giderler

Amortisman ile itfa ve tükenme paylarının hesap bazında dökümü aşağıdaki gibidir:

a) Amortisman ve itfa giderleri

	2012	2011
Satışların maliyeti	4.444.448	3.186.051
Genel yönetim giderleri	462.432	461.889
	4.906.880	3.647.940

b) Çalışanlara sağlanan faydalalar

	2012	2011
Maaş ve Ücretler	8.465.875	8.361.304
Sosyal güvenlik giderleri	1.526.899	1.395.449
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin giderler	644.723	716.505
	10.637.497	10.473.258

22. Diğer faaliyetlerden gelirler/giderler

a) Diğer faaliyet giderleri

	2012	2011
Şüpheli alacak gider karşılığı	245.313	201.095
Bağış ve yardımlar	26.200	589.799
Yeniden yapılandırılmış vergi giderleri	-	214.739
Sabit kıymet satış zararı	-	906.992
Diger	137.263	675.653
	408.776	2.588.278

b) Diğer faaliyet gelirleri

	2012	2011
Hurda ve ilk madde satış gelirleri	454.422	1.240.066
Kira gelirleri	445.707	289.908
Diger	1.112.777	741.206
	2.012.906	2.271.180

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin dıpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

23. Finansal gelirler

	2012	2011
Kur farkı gelirleri	26.373.195	5.991.831
Falz gelirleri	9.964.252	3.361.241
	36.337.447	9.373.072

24. Finansal giderler

	2012	2011
Kur farkı zararları (-)	24.828.274	10.439.792
Faktöring komisyon giderleri (-)	6.743.019	80.158
Falz giderleri (-)	3.136.234	1.240.686
	34.707.527	11.760.636

25. Vergi variık ve yükümlülükleri

	2012	2011
Cari dönem kurumlar vergisi	(7.838.393)	(13.189.524)
Ertelenmiş vergi (geliri)/gideri	(164.488)	756.435
	(8.002.881)	(12.433.089)

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı %20'dir. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirim kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır.

Transfer fiyatlandırması konusu Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesinin "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağılımı" başlıklı 13. maddesi ile düzenleme altına alınmış, konu hakkında uygulamaya yönelik ayrıntılı açıklamalara ise "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağılımı Hakkında Genel Tebliğ" de yer verilmiştir.

Söz konusu düzenlemeler uyarınca, ilişkili kuruluşlarla/kısilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel üzerinden mal veya hizmet alımı ya da satımı yapılması durumunda, kazanç transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılmakta ve bu nitelikteki kazanç dağıtımları kurumlar vergisi açısından indirime tabi tutulmamaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde, ilişkili kuruluşlarla yapılan işlemlerden kaynaklanan transfer fiyatlandırması hususu da dahil olmak üzere, incelenmeye ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Şirket, ertelenmiş vergi variyklarını ve yükümlülüklerini, bilanço kalemlerinin SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca düzenlenmiş ve yasal finansal tabloları arasındaki farklı değerlendirmeleri sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır. Söz konusu geçici farklar genellikle gelir ve giderlerin, SPK Finansal Raporlama Standartları ve Vergi Kanuntlarına göre değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden kaynaklanmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren dönemde ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

25. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyle, ertelenmiş vergi konu olan geçici farklar Üzerinden geçerli vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi yükümlülüğünün dağılımı aşağıda özellenmiştir:

	Vergilendirilebilir geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları/yükümlülükler		Gelir tableau ve diğer kapsamlı gelir 31 Aralık 2012 31 Aralık 2011
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011	
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar					
Kidem lazınlığı karşılığı	4.890.782	3.563.239	(978.156)	(716.648)	(261.508)
Izin karşılığı	(1.582.941)	(1.303.786)	316.588	260.757	55.831
İzin karşılığı	(385.980)	(333.770)	77.196	66.754	10.442
Stok değerleme dízüktüğü karşılığı	(1.318.289)	(929.973)	283.654	185.995	77.659
Stok değerlendirme dízültmelerinin ekisi	2.221.450	(1.025.736)	(444.290)	205.147	(649.437)
Şıpheli alacak karşılığı	(2.504.861)	(2.566.603)	500.972	513.321	(12.349)
Reeskont dízültmelerinin ekisi	(462.975)	(233.349)	92.595	46.670	45.925
Garanti gider karşılığı	(4.117.166)	(5.161.229)	823.433	1.032.246	(208.813)
Fazla tahakkukları	-	3.149.995	-	(629.999)	577.035
Taşınan malli zararlar	-	-	-	-	(845.343)
Maddi duran varlık değiştirmeye fonu	41.443.301	41.443.301	(2.072.165)	(2.072.165)	(72.359)
Dava karşılıkları	(286.001)	-	57.200	-	-
Diger	(411.355)	41.461	82.271	(8.293)	90.563
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, net	37.485.985	36.663.550	(1.280.702)	(1.116.215)	(164.488)
					756.435

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin dıpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

25. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle sona eren dönemlere ait, vergi öncesi kar Üzerine yasal vergi oranı uygulanarak bulunan vergi gideri ile ilişkideki kapsamlı gelir tablosundaki toplam vergi karşılığı arasındaki mutabakat aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Vergi öncesi kar	37.639.196	66.383.862
Geçerli olan kurumlar vergisi oranı - %20	(7.527.839)	(13.276.772)
Kanunen kabul edilmeyen giderlerin etkisi	(156.760)	(248.251)
Diger kalıcı farkların etkisi	(318.282)	1.091.934
Vergi gideri	(8.002.881)	(12.433.089)

26. Hisse başına kazanç

Hisse başına kazanç, cari dönem net karının dönem boyunca işlem gören hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesiyle hesaplanır.

Türkiye'de şirketler yeniden değerlendirme artış fonundan veya birikmiş karlardan karşılanması üzere bedelsiz hisse senedi dağıtımları yoluyla sermayelerini artırma hakkına sahiptir. Hisse başına kazanç hesaplanması sırasında söz konusu artırımlar temettü olarak dağıtılan hisse senetleri olarak kabul edilmişlerdir. Sermayeye eklenen kar payı dağıtımları da aynı şekilde değerlendirilmektedir. Bu nedenle ortalama hisse senedi adedi hesaplanırken bu tür hisselerin tüm yıl boyunca dolaşımında olduğu kabul edilmiştir. Bu sebeple hisse başına düşen kar hesaplamakta kullanılan hisse adedinin ağırlıklı ortalaması geriye dönük etkiler de göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Yıl boyunca mevcut olan hisselerin ağırlıklı ortaîama sayısı (*) (her biri 1 TL)	105.739.726	105.000.000
Net dönem karı	29.636.315	53.950.773
Hisse başına kazanç (TL)	0,2803	0,5138

(*) Şirket, 16 Mayıs 2012 tarihli Olağan Genel Kurul Topiantısı'nda 55.950.000 TL olan sermayesini 105.000.000 TL'ye bedelsiz olarak arttırmıştır.

Şirket, 4 Aralık 2012 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısı'nda 105.000.000 TL olan sermayesini 115.000.000 TL'ye bedelli olarak arttırmıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren dönerme ait
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

27. İlişkili taraflar açıklamaları

Şirket, faaliyetleri esnasında ilişkili taraflara çeşitli işlemler yapmaktadır. İlişkili taraflar ile önemli bakiyelerin detayı aşağıdaki gibidir:

(a) İlişkili taraflardan alacaklar/borçlar:

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	Ticari	31 Aralık 2012			
		Alacaklar		Borçlar	
		Kısa vadeli Ticari olmayan	Uzun vadeli Ticari olmayan	Ticari	Kısa vadeli Ticari olmayan
Ortaklar					
Ereğli Tekstil Turizm San. Tic. A.Ş.(1)	-	6.420.116	-	-	-
Diğer (1) (*)	-	1.093.714	-	-	-
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler					
Alabil Merkezi Hizmetler ve Tic. A.Ş. (2)	-	-	-	63.794	-
Albayrak Turizm Seyahat İnş.Tic. A.Ş. (2) (*)	-	71.228.199	-	-	-
Albayrak Holding A.Ş.(2)	-	-	-	-	-
Dolu Akaryakıt Pazarlama A.Ş.(2)	-	-	-	4.983	-
Güneş Albayrak Turizm Seyahat San. Ve Tic. A.Ş.(2)	-	-	-	-	-
Kaderme Atık Teknolojileri San. A.Ş.(2)	147.162	-	-	-	-
Net Yayıncılık San. Tic. A.Ş.(2)	-	-	-	-	-
Tümosan Döküm A.Ş.	261.367	-	-	-	-
	408.529	78.742.029	-	68.777	-

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	Ticari	31 Aralık 2011			
		Alacaklar		Borçlar	
		Kısa vadeli Ticari olmayan	Uzun vadeli Ticari olmayan	Ticari	Kısa vadeli Ticari Olmayan
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler					
Alabil Merkezi Hizmetler ve Tic. A.Ş. (2)	87.310	-	-	-	-
Albayrak Turizm Seyahat İnş.Tic. A.Ş. (2)(*)	-	-	60.975.839	-	4.978
Diğer	-	-	-	-	-
Ortaklardan alacaklar (1)	-	898.933	-	-	-
	87.310	898.933	60.975.839	4.978	

- (1) Ortak
(2) Nihai ortak (Albayrak Grup) tarafından kontrol edilen şirketler

- (*) 22 Kasım 2012 tarihinde Şirket'in halka arzı için hazırlanan izahnamede Şirket'in ilişkili kuruluşu olan Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş.'den 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyle 82.425.792 TL alacağına ilişkin olarak halka arz yoluyla elde edilecek gelirlerden "Günlük Alım Emri TaahhüdÜ" kapsamında yapılacak alımlar için kullanılacak tutar düşündükten sonra kalan bakiyeyi halka arzdan sonra altı ay içerisinde nakden söz konusu ilgili şirketten tahsil edileceğine dair bir hükmün bulunmaktadır. Söz konusu hükme bağlı olarak, Şirket'in 5 Aralık 2012 tarihinde gerekleşen halka arzı sonrasında "Günlük Alım Emri TaahhüdÜ" kapsamında yapılan geri alımlar sonrası kalan 15.764.808 TL'lik kısım Şirket'e ödenmiştir. 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle Şirket'in Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş.'den 71.228.199 TL alacağı bulunmaktadır ve söz konusu alacağının 5 Haziran 2012 tarihine kadar tahsil edilmesi gerekmektedir. Bu alacağa ilişkin yıllık %17,5 faiz oranı üzerinden sırasıyla 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyle sona eren yila alt 3.129.398 TL ve 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyle sona eren cari döneme alt 12.869.260 TL tutanında faiz tahakkuk ettirilmiştir. Ayrıca, Şirket, 31 Aralık 2012 itibarıyle Muzaffer Albayrak'tan alacaklarına ilişkin yıllık %17,5 faiz oranı üzerinden 165.068 TL tutarında faiz tahakkuk etmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

27. İlişkili taraflar açıklamaları (devamı)

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle ilişkili taraflardan alınan ve/veya ilişkili taraflara verilen herhangi bir teminat yoktur.

(b) İlişkili taraflarla yıl boyunca yapılan işlemler:

Hizmet ve diğer alımlar

	2012	2011
Tümosan Döküm A.Ş. (c)	1.384.852	-
Reklam Piri Medya İletişim A.Ş. (b)	1.031.518	-
Alabil Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (a)	1.000.432	-
Net Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş. (d)	250.000	394.710
Kademe Atık Teknolojileri San. A.Ş. (d)	31.780	-
Albayrak Turizm Ticaret İnş.lth.lhr.Ltd. Şti. (d)	1.469	-
Ereğli Tekstil Turizm San. ve Tic. A.Ş. (d)	1.080	708
Yeşil Adamlar Atık Yönetimi A.Ş. (d)	-	179.720
Güneş Albayrak Turizm Sey. San. ve Tic. A.Ş. (d)	-	20.580
Albayrak Turizm Seyahat İnş. Tic. A.Ş. (d)	-	11.246
	3.701.131	606.964

(1) Aibayrak Grubu tarafından kontrol edilen şirket

- (a) Şirket bu firmadan bilgi işlem hizmeti almaktadır.
- (b) Şirket bu firmadan reklam hizmeti almaktadır.
- (c) Şirket bu firmadan hammadde almaktadır.
- (d) Diğer alımlar

Satışlar ve diğer gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2012			1 Ocak - 31 Aralık 2011		
	Faiz	Kira	Diğer	Faiz	Kira	Diğer
Albayrak Turizm Seyahat İnş.Tic. A.Ş. (d)	12.869.260	148.397	1.575	3.689.697	-	-
Albayrak Turizm Seyahat A.Ş. (d)	-	-	41.667	-	-	-
Ereğli Tekstil Turizm San. ve Tic. A.Ş. (d)	-	67.449	-	-	-	121.852
Güneş Albayrak Tuzim Sey. San.ve Tic.(d)	-	-	-	-	20.443	-
Aibil Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (a)	-	49.305	-	-	-	-
Kademe Atık Teknolojileri San. A.Ş. (d)	-	76.463	671.617	-	-	-
Tümosan Döküm A.Ş. (c)	-	11.664	798.579	-	-	-
Varaka Kağıt Üretim A.Ş. (d)	-	4.950	-	-	-	-
Muzaffer Albayrak (d)	165.068	-	-	-	-	-
	13.034.328	358.228	1.513.438	3.689.697	20.443	121.852

Üst yöneticiye sağlanan faydalardır

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle üst yöneticiye sağlanan fayda ve menfaatlerin toplamı 712.716 TL'dir (31 Aralık 2011 – 769.513 TL).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döviznotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

28. Finansal risk yönetimi ve politikaları

Şirket'in başlıca finansal araçları banka kredileri, finansal kiralama yükümlülükleri, faktoring yükümlülükleri, nakit ve kısa vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. Finansal araçların ana amacı Şirket'in faaliyetleri için finansman sağlamasıdır. Şirket bunların dışında faaliyetlerinin sonucu olarak ortaya çıkan ticari alacaklar ve borçlar gibi finansal araçlara sahiptir.

Şirket'in finansal araçlarının doğurduğu temel riskler faiz oranı riski, yabancı para riski, kredi riski ve likidite riskidir. Yönetimin bu risklerin yönetimiyle ilgili politikaları aşağıda özetlenmiştir. Şirket, ayrıca bütün finansal araçlarının pazar değeri riskini de göz önünde bulundurmaktadır.

Sermaye yönetimi

Şirket, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamak için, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir. Şirket'in sermaye yapısı borçlar, nakit ve nakit benzerleri ve 19 numaralı notta açıklanan çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri ve kar yedeklerini içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Şirket'in sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler Şirket'in Üst yönetim tarafından değerlendirilir. Şirket, Üst yönetim ve Yönetim Kurulu'nun değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle dengede tutmayı amaçlamaktadır.

Şirket sermayeyi borç/özkaynaklar oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam özkaynaklara böünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi finansal borçlar, ticari ve diğer borçlar ile kısa ve uzun vadeli diğer yükümlülükleri içerir) düşülmesiyle hesaplanır.

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Toplam borçlar	129.533.101	136.598.431
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler	22.021.785	288.474
Net borç	107.511.316	136.309.957
Toplam özkaynaklar	198.489.809	142.016.130
Borç özkaynak dengesi	90.978.493	5.706.173
Net finansal borç / özsermaye oranı	%54	%96

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döviznotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

28. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Faiz oranı riski

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 itibarıyle Şirket'in değişken faizli kredisi bulunmadığı için faiz oranı riski taşımamaktadır.

Yabancı para riski

Şirket başlıca Avro ve ABD Doları cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır ve bu kur riski genellikle Avro ve ABD Doları cinsi ticari alacaklar, ticari borçlar ve finansal borçlardan kaynaklanmaktadır. Şirket bu riski en aza indirmek için, finansal pozisyonunu, nakit giriş/çıkışlarını detaylı nakit akım tablolarıyla izlemektedir.

Şirketin 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarı ile net döviz pozisyonu aşağıdaki gibidir:

Toplam bazında	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
A.Döviz cinsinden varlıklar	1.116.677	291.173
B.Döviz cinsinden yükümlülükler	(14.383.952)	(37.459.969)
Net döviz pozisyonu (A+B)	(13.267.275)	(37.168.796)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren dönemde ait
finansal tablolara iliskin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

28. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Şirketin 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarı ile yabancı para pozisyonu detayları aşağıdaki gibidir:

	ABD Doları	TL Karsılığı	TL Karşılığı	GBP	TL Karşılığı	CHF	TL Karşılığı	TL Toplam Karşılığı
Nakit ve nakit benzerleri	22.784	40.615	20.938	49.240	-	-	-	89.855
Ticari alacaklar	269.345	480.134	232.465	546.689	-	-	-	1.026.823
Dönen varlıklar	292.129	520.749	253.403	595.929	-	-	-	1.116.678
Toplam varlıklar	292.129	520.749	253.403	595.929	-	-	-	1.116.678
Kısa vadeli finansal borçlar ve faktoring borçları	5.373.471	9.578.749	-	-	-	-	-	9.578.749
Ticari borçlar	59.666	106.363	2.041.669	4.801.396	-	-	-	4.907.759
Kısa vadeli yükümlülükler	5.433.137	9.685.112	2.041.669	4.801.396	-	-	-	14.486.508
Uzun vadeli finansal borçlar	(57.531)	(102.555)	-	-	-	-	-	(102.555)
Uzun vadeli yükümlülükler	(57.531)	(102.555)	-	-	-	-	-	(102.555)
Toplam yükümlülükler	5.375.606	9.582.557	2.041.669	4.801.396	-	-	-	14.383.953
Neyabancı para pozisyonu	(5.083.477)	(8.061.808)	(1.788.266)	(4.205.467)	-	-	-	(13.267.275)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren dönemde ait
finansal tablolara ilişkin döviznotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

28. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

	ABD Doları	TL karşılığı	Ayro	TL karşılığı	31 Aralık 2011
Nakit ve nakit benzerleri	2	-	-	-	-
Ticari alacaklar	141.189	266.692	10.016	24.477	24.481
Dönen varlıklar	141.191	266.696	10.016	24.477	266.692
Toplam varlıklar	141.191	266.696	10.016	24.477	291.173
Kısa vadeli finansal borçlar ve faktöring borçları	6.379.971	12.051.127	6.800.522	16.618.161	12.051.127
Ticari borçlar	-	-	-	-	16.618.161
Kısa vadeli yükümülüükler	6.379.971	12.051.127	6.800.522	16.618.161	28.669.288
Uzun vadeli finansal borçlar	4.653.863	8.790.681	-	-	8.790.681
Uzun vadeli yükümülüükler	4.653.863	8.790.681	-	-	8.790.681
Toplam yükümülüükler	11.033.834	20.841.808	6.800.522	16.618.161	37.459.969
Net yabancı para pozisyonu	(10.892.643)	(20.575.112)	(6.790.506)	(16.594.639)	(37.168.796)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

28. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Döviz kuru duyarlılık tablosunun kar/zarar bölümünde 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle TL'nin aşağıda belirtilen yabancı paralar karşısında %10 değer kazanması/kaybetmesi durumunda kapsamlı gelir tablosunun ne şekilde etkileneceği sunulmuştur. Analiz yapılırken, başta faiz oranları olmak üzere diğer bütün değişkenlerin sabit kaldığı varsayılmıştır.

Şirket'in 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle döviz kuru duyarlılık analizi tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	
	Kar/(zarar)	
	Yabancı paranın Değer Kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Dolan'ın TL karşısında %10 değer kazanması/kaybetmesi halinde</i>		
1- ABD Dolan net varlık/(yükümlülüğü) sebebi ile oluşan gelir/(gider)	(906.181)	906.181
2- ABD Dolan riskten korunan kısım (-)	-	-
ABD Dolan net etki	(906.181)	906.181
<i>Avro'nun TL karşısında %10 değer kazanması/ kaybetmesi halinde</i>		
3- Avro net varlık/(yükümlülüğü) sebebi ile oluşan gelir/(gider)	(420.547)	420.547
4- Avro riskten korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	(420.547)	420.547
Toplam net etki	(1.326.728)	1.326.728
	31 Aralık 2011	
	Kar/(zarar)	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
<i>ABD Dolan'ın TL karşısında %10 değer kazanması/kaybetmesi halinde</i>		
1- ABD Dolan net varlık/(yükümlülüğü) sebebi ile oluşan gelir/(gider)	(2.057.511)	2.057.511
2- ABD Dolan riskten korunan kısım (-)	-	-
ABD Dolan net etki	(2.057.511)	2.057.511
<i>Avro'nun TL karşısında %10 değer kazanması/ kaybetmesi halinde</i>		
3- Avro net varlık/(yükümlülüğü) sebebi ile oluşan gelir/(gider)	(1.659.464)	1.659.464
4- Avro riskten korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	(1.659.464)	1.659.464
Toplam net etki	(3.716.975)	3.716.975

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin döpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))****28. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)****Kredi riski**

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Şirket'e finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Şirket yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla işlemlerini gerçekleştirmeye ve mümkün olduğu durumlarda, yeterli teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Şirket'in maruz kaldığı kredi riskleri ve müşterilerin kredi dereceleri devamlı olarak izlenmektedir. Kredi riski, müşteriler için belirlenen ve Şirket yönetimi tarafından incelenen ve onaylanan sınırlar aracılığıyla kontrol edilmektedir.

Ticari alacaklar çok sayıda müşterileri kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden devamlı kredi değerlendirmeleri yapılmaktadır.

31 Aralık 2012 İtibarı İle	Alacaklar				Bankalardaki mevduat
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		
	İşkili taraf	Diğer taraf	İşkili taraf	Diğer taraf	Diğer dönen varlıklar
Reportama tarihi itibarıyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	408.529	54.467.137	78.742.029	-	-
- Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı (2)	-	45.486.850	-	-	22.015.786
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	408.629	53.260.604	78.742.029	-	22.015.786
B. Koşulları yoldan görüşülmüş bulunan akel takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramamış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	1.206.633	-	-	-
- Teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.504.861	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	(2.504.861)	-	-	-
-Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
-Net değerin teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

- (1) Tutannın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.
(2) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

28. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

	Ticari alacaklar		Alacaklar		Bankalardaki mevduat
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf	
Raporlama tarihli itibarıyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	87.310	34.052.080	61.874.772	-	286.715
- Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı (2)	-	35.684.850	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	87.310	33.792.500	61.874.772	-	286.715
B. Koşullan yeniden görülmüş bulunan aksı takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	259.580	-	-	-
- Teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	2.588.803	-	-	-
-Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	(2.588.803)	-	-	-
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
-Net değerin teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(1) Tutann belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenirliğinden artış sağlayen unsurlar dikkate alınmamıştır.

(2) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve İpoteplerden oluşmaktadır.

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların vade detayı aşağıdadır:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Vadesi Üzerinden 1-30 gün geçmiş	-	57.628
Vadesi Üzerinden 1-3 ay geçmiş	-	154.594
Vadesi Üzerinden 3-6 ay geçmiş	34.425	-
Vadesi Üzerinden 6 ay-5 yıl geçmiş	1.172.208	-
	1.206.633	212.222

Liquidite riski

Liquidite riski Şirket'in net fonlama ihtiyaçlarını karşılayamama riskidir. Liquidite riski, kredi kuruluşlarıyla önceden belirlenmiş kredi limitleri kapsamında dengelelenen nakit giriş ve çıkışları aracılığıyla yönetilmektedir.

Finansal yükümlülüklerinin vadelerine göre kırılımı bilanço tarihinden vade tarihine kadar geçen süre dikkate alınarak gösterilmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

28. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Aşağıdaki tablo Şirket'in 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle finansal yükümlülüklerinin sözleşmeye dayalı iskonto edilmemiş ödemelerin vadeierine göre durumunu göstermektedir.

31 Aralık 2012	Defter değeri	3 aydan az	3 ila 12 ay	1 ila 5 yıl	Vadesiz	Toplam
Finansal borçlar	49.190.787	32.596.629	15.840.738	1.797.539	-	50.234.906
Ticari borçlar	53.839.719	54.192.811	-	-	-	54.192.811
İlişkili taraflara borçlar	68.777	68.777	-	-	-	68.777
Düzen kısa vadeli yükümlülükler	10.942.635	10.942.635	-	-	-	10.942.635
Total	114.041.918	97.800.852	15.840.738	1.797.539	-	116.439.129

31 Aralık 2011	Defter değeri	3 aydan az	3 ila 12 ay	1 ila 5 yıl	Vadesiz	Toplam
Finansal borçlar	36.323.049	15.670.565	11.389.845	10.457.184	-	37.517.594
Ticari borçlar	85.860.314	87.135.644	-	-	-	87.135.644
İlişkili taraflara borçlar	4.978	4.978	-	-	-	4.978
Düzen kısa vadeli yükümlülükler	3.493.445	3.493.445	-	-	-	3.493.445
Düzen uzun vadeli yükümlülükler	717.690	-	-	717.690	-	717.690
Total	126.399.476	106.304.632	11.389.845	11.174.874	-	128.869.351

29. Finansal araçlar (Gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar)

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, bir finansal aracın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metotları kullanılarak belirlenmiştir. Ancak, gerçeğe uygun değer tahmini amacıyla piyasa verilerinin yorumlanması hakkında muhakeme kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Şirket'in bir güncel piyasa işleminde elde edebileceğini değerlerin göstergesi olmayıabilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlenebilen finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde kullanılmıştır:

Finansal varlıklar

Yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövize dayalı oian bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaşığı kabul edilmektedir. Nakit ve nakit benzerleri gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmektedir. Ticari ve ilişkili taraflardan alacaklar iskonto edilmiş değerleri ile kaydedilmekte ve gerçeğe uygun değerlerinin defter değerlerine yaklaşığı varsayılmaktadır.

Finansal yükümlülükler

Ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar, finansal borçlar ve diğer parasal yükümlülüklerin iiskonto edilmiş kayıtlı değerleri ile birlikte gerçeğe uygun değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmekte olup yıl sonu kuriarıyla çevrilen dövize dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaşığı kabul edilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait
finansal tablolara ilişkin dİpnotlar (devamı)
(Para birimi Türk Lirası (TL))**

30. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

4 Mart 2013 tarihli ve 2013-02 No.lu Yönetim Kurulu kararına istinaden Şirket'in hissedarlarından Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne ait halka açık olmayan Şirket'in B grubu toplam 46.000.000 adet hissesinin, bir finans kuruluşu tarafından Albayrak Grup Şirketleri'ne asaleten ve/veya kefaleten kullandırılmış yahut kullandırılacak gayrinakdi tüm kredilerin teminatı olarak ilgili finans kuruluşu lehine rehnedilmesine karar verilmiştir.